

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

NYA PARTIFAMILJERS EFFEKT PÅ VALDELTAGANDE

Lowe Forsman

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Statsvetarprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2017
Handledare:	Maria Oskarson
Antal ord:	10 927

Abstract

Stark polarisering mellan vänster och höger längs den klassiska endimensionella ekonomiskpolitiska konfliktlinjen inom partisystem, är ett av alla de fenomen som gör att väljare upplever val som mer betydelsefulla och som i forskningen har en väldokumenterad positiv effekt valdeltagande. Denna studie tar sig an en mer underforskad fråga, nämligen huruvida parlamentsinträdet av nya partier från alternativa partifamiljer, som varken är vänster eller höger, kan bidra till höjt valdeltagande. De alternativa partifamiljer som studeras är nationalistiska och gröna. Hypotesen är att sådana partier, inför det aktuella valet då man valts in i parlament för första gången, har attraherat tidigare soffliggare och bidragit till höjt valdeltagande överlag genom utlovandet att etablera nya konfliktdimensioner. Studien genomförs med hjälp av en komparativ statistisk analys där nationella parlamentsval i EU-15 är analysenheter. Ett totalurval görs i fråga om val mellan år 1982 och 2017. Resultaten ger oväntade men intressanta indikationer på att nationalistiska och gröna partiers parlamentsinträde, och den därpå följande flerdimensionella polariseringen, inte har triggat valdeltagande och därmed verkat annorlunda än en klassisk endimensionell vänster/höger-polarisering. Då nationalistiska och gröna partiers mobiliserande effekt på just soffliggare inte har kunnat påvisas, öppnas dörren för nya frågor om hur och varför sådana partier skördar framgångar.

Innehåll

1	Inledning.....	4
1.1	Vetenskapligt problem.....	5
2	Teori och tidigare forskning.....	6
2.1	Vad som generellt sett påverkar valdeltagande.....	6
2.2	Polarisering, fraktionisering och nya partier.....	6
2.3	Mitt bidrag till forskningsfältet.....	10
2.4	Frågeställning och hypoteser.....	11
3	Metod.....	11
4	Material.....	14
4.1	Klassificering av de nya partierna.....	16
4.1.1	Belgien.....	18
4.1.2	Danmark.....	18
4.1.3	Finland.....	18
4.1.4	Frankrike.....	18
4.1.5	Grekland.....	19
4.1.6	Irland.....	19
4.1.7	Italien.....	19
4.1.8	Nederländerna.....	19
4.1.9	Luxemburg.....	20
4.1.10	Portugal.....	20
4.1.11	Spanien.....	20
4.1.12	Storbritannien.....	20
4.1.13	Sverige.....	21
4.1.14	Österrike.....	21
5	Resultat.....	21
5.1	Deskriptiv analys.....	21
5.2	Statistiska analyser.....	25
5.3	Kontroll för ytterligare mekanismer.....	28
6	Slutdiskussion.....	30
7	Källor.....	32
8	Appendix.....	37

1 Inledning

Partipolitiskt tydliga skillnader mellan vänster och höger har en kraftfull positiv effekt på valdeltagande (Dalton, 2008). Därmed kan en sådan polarisering påstås vara något önskvärt i den mån man menar att högt valdeltagande och tydliga alternativ indikerar god demokratisk kvalitet. Men vad rör detta den del av väljarkåren som inte främst identifierar sig längs den traditionella ekonomiskpolitiska vänster/höger-dimensionen? Tydliga politiska skillnader som resultat av att nya, alternativa konfliktdimensioner etableras borde rimligtvis också kunna mobilisera väljare, men här har forskningen hittills inte lika tydliga svar. Man kan tänka sig att exempelvis nationalistiska partiers marsch mot parlamentsinträde kan påverka valdeltagande positivt och mobilisera väljare som tidigare avstått från att rösta på grund av att man inte upplevt de gamla konfliktlinjerna som relevanta. Om så är fallet går det att argumentera för att denna sorts partier i det långa loppet skapar en större generell nöjdhet med demokratin i form av högre valdeltagande och mer diversifierade tillika meningsfulla partivalternativ. Även gröna partier kan på samma sätt tänkas stimulera valdeltagande i jakten på parlamentsmandat genom att locka med ett löfte om att etablera nya konfliktdimensioner och utgöra ett alternativ för de varken vänster- eller högersympatiserande väljarna.

Å andra sidan vet vi att det finns många aspekter som påverkar valdeltagande och vid kontroll för dessa är det inte givet att nya partifamiljer har en självständig effekt. Det kan exempelvis tänkas att faktorer på individnivå, såsom andelen förstagångsväljare i enskilda val, eller det faktum att de som röstar grönt eller nationalistiskt kanske snarare gått ifrån att rösta på etablerade partier än från att inte rösta alls, gör att vi inte kan se att valdeltagande förändras nämnvärt av att nya partifamiljer röstas in i parlament. Denna studies huvudsakliga frågeställning är:

Vilken effekt har parlamentsinträdet av nya partier från nya partifamiljer på nivåskillnader i valdeltagande?

Svaret söks i en sambandsanalys. Fokalsambandet som studeras är det mellan nya partifamiljers parlamentsinträde (oberoende variabel) och förändringar i valdeltagande (beroende variabel). Det teoretiska syftet med frågeställningen är att reda ut på vilket sätt etablerandet av flerdimensionella konfliktlinjer i partisystem påverkar valdeltagande. Jag menar att detta fenomen är beroende av att nya

alternativa partifamiljer, som varken är vänster eller höger (i detta fall nationalistiska och gröna partifamiljer), röstas in i parlament. Länderna i EU-15 är analysenheter och tidsperioden för de studerade valen är 1982-2017.

En utgångspunkt är att gröna och nationalistiska partier främst kamperar i olika ändrar av en alternativ konfliktlinje (GAL, gröna, alternativa och libertarianer, kontra TAN, traditionalism, auktoritet och nationalism, om man så vill), det vill säga inte den klassiska vänster/höger-dimensionen. Därmed kan dessa partier sägas bidra till en slags flerdimensionell polarisering. Om frågeställningens svar visar på att nationalistiska och gröna partier bidragit till höjt valdeltagande är detta av stort intresse med hänseende på att vi kanske då bör sluta tänka på polarisering i endast endimensionella termer av vänster och höger. Kanske bör vi då konstatera att nya alternativ på partivalsscenen fyller en behovslucka och gör fler människor tillfreds med det demokratiska systemet och dess valmöjligheter. Om mobiliseringseffekten av dessa partier däremot inte kan påvisas är detta uppseendeväckande, delvis med tanke på att endimensionell och flerdimensionell polarisering då verkar ha olika effekter, också eftersom det då indikeras att det inte är löftet om nya konfliktdimensioner som attraherar tidigare soffliggare. Ett sådant utfall skulle kunna tyda på att nationalistiska och gröna partier snarare lockar redan politiskt aktiverade människor, som tidigare röstat på andra partier, än soffliggare. I så fall kan det vara ett allmänt politiskt missnöje, snarare än ett missnöje med endimensionella konfliktlinjer, som får människor att förbli soffliggare.

1.1 Vetenskapligt problem

Aspekter som påverkar valdeltagandenivån kan delas in i tre förklaringsnivåer; *institutionella*, *politiska* och *individuella* (Franklin, 2004: 28-29). Den förstnämnda nivån är specifik för det enskilda landet och rör institutionella spelregler såsom valsystem. Den andra rör aspekter såsom jämnhet i val, alltså förhållanden i den kontext i vilket ett val hålls. Den sistnämnda nivån kan exempelvis handla om hur olika individer socialiseras in i en vana att rösta eller inte. Jag menar att på den politiska nivån är etablerandet av flerdimensionella konfliktlinjer inom partisystem ett underforskat fenomen, som mycket väl kan ha en effekt på valdeltagande. Ideologisk polarisering däremot är en ofta utforskad aspekt som har en väldokumenterad positiv effekt på valdeltagande. Men problemet med forskningen kring polarisering är att denna mestadels endast mätt polarisering utifrån en

endimensionell vänster/höger-skala. Därmed uppstår frågan om inte uppkomsten av en annan form av polarisering bortom en sådan klassisk konfliktlinje, alltså en slags flerdimensionell polarisering, kan ha liknande positiva effekter på valdeltagande. Om väljarmobiliseringen inte visar sig påverkas av löften om flerdimensionell polarisering uppstår nya intressanta forskningsfrågor om hur alternativa icke vänster/höger-partier egentligen åstadkommer sina framåtskridanden.

2 Teori och tidigare forskning

2.1 Vad som generellt sett påverkar valdeltagande

Vilka faktorer som generellt sett påverkar valdeltagande är väl utforskat. Benny Geys metaanalys lyfter fram att aspekter kopplade till *chansen att fälla en avgörande röst*, är viktiga (Geys, 2006). Exempel på detta är att det finns ett negativt samband mellan befolkningsstorlek och valdeltagande. Ju större befolkning – desto mindre är den egna rösten värd. En annan aspekt är jämnheten i valet. Ju jämnare valet på förhand förväntas bli, desto fler dyker upp vid valurnorna. I övrigt nämns en rad institutionella aspekter som viktiga. Proportionella valsystem, obligatoriskt valdeltagande och automatisk registrering är starkt förknippade med högt valdeltagande. Det positiva sambandet mellan proportionalitet och högt valdeltagande kan tyckas lättbegripligt eftersom proportionell mandatfördelning leder till att fler väljares röster är betydelsefulla och inte bortkastade såsom i enmansvalkretsar. Dock verkar effekten av proportionalitet se lite olika ut runtom i världen, men i Europa är kopplingen mellan proportionalitet och valdeltagande jämförelsevis mycket robust (Blais, 2006).

”Vana att rösta” är en faktor på individnivå som, enligt Mark N. Franklin, också är starkt kopplad till valdeltagande. Ofta kan ett sjunkande valdeltagande till viss del förklaras av att de nya, unga, förstagångsväljarna inte har samma vana att rösta som de etablerade väljarna (Franklin, 2004: 25-26). Alltså, så fort förstagångsväljarnas andel av hela väljarkåren av någon anledning ökar, kan man förvänta sig lägre valdeltagande på totalen.

2.2 Polarisering, fraktionisering och nya partier

I *The Quantity and the Quality of Party Systems* visar Russell Dalton att polarisering är en av de variabler som har en tydlig självständig effekt valdeltagande (Dalton, 2008). Det finns ett statistiskt signifikant positivt samband mellan polarisering inom ett partisystem och valdeltagande. *Fraktionisering* (antalet *relevanta* eller *effektiva* partier i ett

partisystem), som forskare ofta ansett samvariera med polarisering, har enligt Daltons resultat en svagare och icke-signifikant effekt på valdeltagande. Även om fraktionalisering ofta korrelerar med högt valdeltagande kan man tänka sig att fenomenet i sig inte nödvändigtvis triggar valdeltagande. Ett starkt fraktioniserat partisystem skulle kunna minska incitamentet att rösta, eftersom sådana förhållanden ofta är förknippade med koalitionsregeringar. Koalitioner innebär i sin tur ofta kompromisser, och därmed sämre responsivitet gentemot väljarna vars röster därmed kan anses mindre betydelsefulla.

Fraktionalisering som fenomen uppträder i olika grader i olika partisystem. Forskare brukar mäta grad av fraktionalisering med hjälp av index som ger värden, inte åt det totala antalet partier, utan till det relevanta eller effektiva antalet partier i ett partisystem. Olika fraktioniseringsmått har utvecklats utefter Giovanni Sartoris klassiska metod för att räkna antalet partier i ett partisystem utefter hur många *relevanta* partier som finns i ett parlament. Sartoris modell går ut på att partier som saknar potential och historia av att regera inte ska räknas som relevanta om de inte heller besitter utpressningspotential (Lijphart, 2012: 63-64). Övriga partier är relevanta. För att ett parti ska ha utpressningspotential krävs inte att det är ideologiskt rumsrent i de etablerade partiernas ögon, men att det ska vara tillräckligt stort för att kunna tvinga etablerade partier att politiskt förhålla sig till den ideologiskt ”icke rumsrena” väljarbasen. För att kunna ha potential att regera krävs, förutom den där ideologiska rumsrenheten, att partiet inte är allt för litet vad gäller antalet parlamentsmandat. I definitionen av begreppet *partisystem* är fraktionalisering, och därmed det relevanta antalet partier i parlamentet, viktiga egenskaper eftersom dessa formar förutsättningarna för interaktionen partier emellan. Sartori själv definierar partisystem som den typ av systematisk interaktion som uppstår mellan partier som konkurrerar med varandra. Denna interaktion är beroende av den form och de förutsättningar som finns för konkurrens partierna emellan (Bardi & Mair, 2008).

I *The Quantity and the Quality of Party Systems* undersökte Dalton ideologisk polarisering med hjälp av data från 29 länder (de flesta europeiska) där väljarna fått placera ut sina länders partier på en vänster/höger-skala. Det visade sig då att polarisering uppträdde i olika grader relativt oberoende valsysteem och fraktionalisering. Dalton pekar på att tidigare forskning ofta lyft fram att ideologisk polarisering mellan partier bidrar till att väljare uppfattar en större skillnad mellan partierna, vilket i sin tur genererar högre valdeltagande eftersom en röst då förväntas vara mer betydelsefull. Detta verkar stämma eftersom Daltons mått på ideologisk polarisering uppvisar positiva samband med valdeltagande.

Intressant att notera är att aspekten av polariserade partisystem, precis som jämna val, proportionella valsysteem och en liten befolkning, verkar bidra till högt valdeltagande och samtidigt vara kopplade till fenomenet att den enskilda rösten är av relativt stor betydelse.

Det positiva sambandet mellan valdeltagande och ideologisk polarisering får också stöd i Mert Morals artikel *The Bipolar Voter* (Moral, 2017). Moral har undersökt data från 17 europeiska länder med resultatet att polarisering inom ett partisystem ökar valdeltagande bland både ”politiskt sofistikerade” väljare och mindre sofistikerade väljare. Likt Dalton menar Moral att kvalitet, i form av närvaron av tydligt ideologiskt distinkta alternativ inom ett partisystem, snarare än kvantitet i fråga om antalet partier (fraktionalisering), är en viktig aspekt för politiskt deltagande. Också i denna artikel definieras polarisering i form av endimensionella positioneringar längs en vänster/höger-skala. Författaren påpekar att denna definition inte fångar upp partisystem med mer komplexa konfliktlinjer.

Nya partier i sig bör rimligtvis bidra till större valmöjligheter för väljarna. I ”*More Choice, Higher Turnout?*” framhålls förvisso att ju fler partier en väljare överväger att rösta på, alltså ju fler partier man har i sitt ”consideration set”, desto större är chansen att denna individ röstar. Men, det är inte antalet partier i sig som bidrar till högre valdeltagande. Istället framhålls att ju fler partier (inom ”the consideration set”) som i väljarens ögon framstår som attraktiva – desto större är chansen att individen röstar (Vassil, Solvak & Ehin, 2015). Intressant blir då att nya alternativa partifamiljer troligen kan utöka antalet attraktiva partier, och därmed även bidra till höjt valdeltagande, på ett sätt som nya partier från gamla familjer inte kan. Det är svårt att sympatisera med både vänster- och högerpartier från de traditionella partifamiljerna längs en endimensionell konfliktlinje.

Mycket tyder alltså på att upplevelsen av meningsfullhet i ett val går hand i hand med deltagandenivån, och nya partifamiljer kan rimligtvis bidra till tydligare skillnad och mer meningsfulla alternativ på partiscenen. Wessels och Schmitts resultat ger också stöd åt att ju mer partivalsalternativen skiljer sig åt i termer av den faktiska politik partier förväntas bedriva i regeringsställning, desto mer meningsfullt blir valet för den enskilde väljaren och desto högre blir deltagandet (Wessels & Schmitt, 2008). Dessa framhåller också att valdeltagandenivå är en relevant indikator på hur meningsfullt ett val upplevs. Ojämna val, val med små skillnader mellan partier och andra rangens val har, inte helt oväntat, lägre deltagande.

Att nya typer av partier (i detta fall gröna partier) genom att erbjuda nya, för vissa väljare mer relevanta, problemformuleringar bortom vänster/höger-dimensionen kan öka valdeltagande bekräftas i en studie om partipolarisering och ”postmaterialistiska” partier (Crepaz, 1990). Markus Crepaz multivariatanalys av effekter på valdeltagande i 16 industrialiserade länder nådde slutsatsen att närvaron av ett postmaterialistiskt parti i parlament, och ideologisk polarisering mellan partier, uppvisade signifikant positiva samband med valdeltagandenivån. Med postmaterialistiskt parti menas här alternativa, ofta gröna, partier som driver miljöfrågor, fredsfrågor och kvinnorättsliga frågor. Crepaz resonerar att sådana partier, genom att skapa nya alternativ för människor med sympatier som varken ligger till vänster eller höger, bidrar till att mobilisera väljare. Studien ger indikationer på att gröna partier (och kanske nya partifamiljer i allmänhet) kan bidra till höjt valdeltagande, och intressant är också att ideologisk polarisering verkar kunna samspela med dessa aspekter och öka valdeltagande. Crepaz har mätt polarisering utefter partipolitiska skillnader längs en vänster/höger-skala.

Ryan Bakker et al argumenterar, i en studie som grundar sig på data från expertundersökningar, för att partier i 24 EU-länder i huvudsak positionerar sig utefter tre konfliktdimensioner (Bakker, Jolly & Polk, 2012). Den ekonomiskpolitiska vänster/höger-dimensionen är en av dessa, men utöver denna finns också en social vänster/höger-konflikt, eller om man så vill en konflikt mellan liberala och konservativa värden, och även en pro-kontra anti-EU-konflikt. Artikelförfattarna påpekar också att deras definition av icke-traditionella vänster/högerkonflikter ligger nära det som Gary Marks et al beskriver som GAL/TAN. I *Party Competition and European Integration in the East and West* drivs tesen att de europeiska partisystemen bäst kan förstås tvådimensionellt (Marks, Hooghe, Nelson, & Edwards, 2006). Konfliktlinjen i fråga här, utöver den ekonomiskpolitiska vänster/höger-dimensionen, är den i mindre grad ekonomiska konflikten mellan GAL (gröna, alternativa och libertarianer) och TAN (traditionalism, auktoritet och nationalism). Konflikten mellan GAL och TAN utkämpas i frågor såsom livsstil, miljö, invandring, religiositet kontra sekularism och i någon mån även i frågan om Europeiska Unionens roll. Den ekonomiskpolitiska konflikten mellan vänster och höger i traditionell mening rör som bekant tvister om statens roll i ekonomin, ekonomisk jämlikhet och marknadskrafters spelrum i samhället. Gröna och nationalistiska partier framstår med detta resonemang varken som vänster eller höger i traditionell mening, utan snarare som frontfigurer på varsina sidor om nya konfliktdimensioner i en slags kamp mellan GAL och TAN.

2.3 Mitt bidrag till forskningsfältet

Polarisering mellan vänster och höger triggas alltså valdeltagande, men frågan kvarstår huruvida flerdimensionell polarisering i form av etablerandet av nya konfliktlinjer gör detsamma. Eftersom väljare tycker att den egna rösten känns mer värd när de ideologiska skillnaderna är tydliga, borde – i linje med min hypotes – en ny partifamilj kunna skapa ytterligare valmöjligheter genom att öka de ideologiska spännvidderna flerdimensionellt inom partisystemet och därmed också valdeltagandet.

Etablerandet av nya konfliktdimensioner i partisystem operationaliseras i denna studie i form av en variabel jag kallar *parlamentsinträde av ett nytt parti från ny en partifamilj*. Huruvida dessa partier (i detta fall gröna och nationalistiska) alltid med nödvändighet etablerar nya konfliktdimensioner, och bidrar till en flerdimensionell polarisering när de röstas in i parlament i varje enskilt fall, går att ifrågasätta. Men oavsett hur mycket dessa nya partifamiljer skiljer sig från de gamla så kan man inte påstå något annat än att deras närvaro gör de ideologiska spännvidderna mer komplexa jämfört med en klassisk vänster/höger-kamp.

Man kan invända mot att jag i analysen inte tagit hänsyn till att det redan kan ha funnits ett grönt eller nationalistiskt parti i ett parlament när ett nytt parti av samma slag röstas in, därigenom kan man mena att det nya partiet inte etablerar en *ny* konfliktlinje. Dock är dessa fall sällsynta. Dessutom menar jag att väljare rimligtvis röstar på partier som inte är kopior av redan existerande partier. De nya partier man röstar in i parlament skiljer sig med nödvändighet från de som redan har parlamentsmandat, och i fallet med gröna och nationalistiska är det rimligtvis alltid en annan dimension än vänster/höger-konflikten som attraherar. Effekten på valdeltagandet av exempelvis ett enskilt grönt parti, kan tänkas minska i val där man inte längre är nykomlingar i parlament. Det kan vara så att partiet i det långa loppet mer och mer fokuserar på andra frågor än de man drev i den valkampanj som ledde fram till att man röstades in i parlamentet för första gången.

Resultaten av min studie kommer kunna säga något om vilken effekt nya partifamiljer i sig har på valdeltagande. Den kommer inte svara på exakt varför effekten föreligger eller inte. Framtida forskning kan gräva vidare i det. Studiens vetenskapliga problem är inomvetenskapligt relevant, inte bara för att en tidigare underforskad variabel analyseras, svaren kan också kumulativt bidra till att vi får indikationer på huruvida en endimensionell vänster/höger-skala verkligen kan svara upp för all den ideologiska polarisering och

komplexitet som kan kopplas till höjt valdeltagande. Fenomen såsom ideologiskt diversifierade partisystem, samt nya partifamiljers frammarsch och dess relevans och attraktionskraft gentemot väljarna, kan som sagt indikera demokratisk kvalitet ifall valdeltagandet påverkas positivt. Demokratisk kvalitet och vikten av mångfald i fråga om partivalsalternativ är rimligtvis intressant också ur ett utomvetenskapligt perspektiv. Kanske kan det vara så att ju mer meningsfulla partivalsalternativ man står inför, desto större är chansen att man röstar.

2.4 Frågeställning och hypoteser

Studiens frågeställning är; *vilken effekt har parlamentsinträdet av nya partier från nya partifamiljer på nivåskillnader i valdeltagande?*

Min huvudsakliga hypotes är att de parlamentsval där ett nytt nationalistiskt eller grönt parti valts in i parlament kommer uppvisa signifikant högre valdeltagande än föregående val. Enligt min hypotes lyckas dessa typer av partier under sin etableringsfas, i den kontext som råder *inför* det val man gör parlamentsdebut, vinna sympati av och ha en mobiliserande effekt på medborgare som i föregående val avstått från att rösta på grund av att de gamla politiska konfliktlinjerna mellan parlamentspartierna inte upplevts som relevanta. De tidigare soffliggarna lockas antagligen till stor del av att de nya gröna och nationalistiska partierna utlovar ett etablerande av nya konfliktdimensioner, och därmed upplevs plötsligt mer står på spel. Det är mycket möjligt att nationalistiska och gröna partier inte har lika stora effekter på valdeltagande. En gissning är att nationalistiska partier kan ha en än mer mobiliserande effekt. Delvis så eftersom denna typ av partier, på grund av att de uppfattas som mer radikala, inte bara kan tänkas mobilisera väljare som röstar för nationalism, utan också väljare som röstar emot.

Övriga nya partier från gamla eller andra familjer förväntar jag mig inte ska påverka valdeltagandet lika mycket eftersom de inte etablerar nya konfliktdimensioner på samma sätt som gröna och nationalistiska partier gör. I den mån nya partier från gamla eller andra familjer än dock visar sig ha en påverkan kan det vara värt att diskutera.

3 Metod

I min analys använder jag en komparativ metod där jag analyserar alla nationella parlamentsval i Västeuropa, det som kallas EU-15 (de EU-länder som var medlemmar innan östutvidgningen 2004), mellan år 1982 och 2017. Varje enskilt val är en analysenhet.

I fråga om Västeuropa gör jag alltså ett totalurval från 1982 och framåt. Totalurval och ett stort antal analysenheter ger mig ett stort statistiskt underlag som bäddar för goda generaliseringsmöjligheter i resultaten i fråga om EU-15. Dock ska man vara försiktig med att generalisera resultaten till andra länder med andra erfarenheter runtom i världen.

Studien rör sig främst kring två huvudsakliga variabler:

- Oberoende variabel är: parlamentsinträde av ett nytt parti från ny en partifamilj
- Beroende variabel är: Förändring i valdeltagande från föregående val.

Detta fokalsamband undersöker jag med hjälp av regressionsanalyser i SPSS där den oberoende variabelns effekt på beroende variabeln mäts under kontroll för olika kontrollvariabler i olika steg. Jag inleder med att undersöka fokalsambandet i bivariata korrelationsanalyser för att sedan genomföra multivariata regressionsanalyser. Enligt min hypotes ska det finnas en signifikant positiv korrelation mellan mina huvudsakliga variabler. Man kan ifrågasätta relevansen i fokalsambandet genom att påpeka att en ny partifamiljs effekt på valdeltagande kanske inte är beroende av huruvida partiet lyckas ta sig in i parlamentet eller inte. Ett parti från en ny partifamilj kan rimligtvis mobilisera väljare och *nästan* lyckas med att få parlamentsmandat. Detta är främst ett problem i de fall mina länder använder oproportionella valsystem, system såsom enmansvalkretsar, och där ett parti kan få en stor andel av det totala antalet rösterna utan att vinna ett enda mandat. Därför kommer jag i min regressionsanalys föra in en kontrollvariabel vad gäller proportionalitet i valsystem, detta ska jag återkomma till. Om proportionalitetsvariationen i de olika valsystemen inte visar sig påverka frekvensen av nya partifamiljers parlamentsinträden kan det bero på att det antal röster som krävs för att bidra till märkbar väljarmobilisering oftast leder till mandat i parlament, och på att det för alla partier antagligen krävs en rimlig chans att komma in i parlamentet för att man ska kunna ha en märkbar mobiliserande effekt.

Information om valdeltagande, valresultat och nya partiers parlamentsinträde hämtar jag från databasen *Parties and Elections in Europe* (Parties and Elections in Europe, 2017). Valdeltagande i sig, som jag sedan bryter ner till förändringar jämfört med föregående val, definieras där som den andel av röstberättigade personer som deltar i val. En sådan definition är enligt tidigare nämnda Benny Geys den mest fruktbara (Geys, 2006). Om man istället räknar andel av människor i laglig ålder för att rösta riskerar man skevhet i sina resultat eftersom vissa personer kan vara ålagda straff som förbjuder dem att rösta.

Länderna jag analyserar är enbart länder med en långvarig historia av de kännetecknen som vi förknippar med västeuropeiska flerpartistater. Jag utesluter tidigare öststater, detta för att skapa homogenitet i mina studieobjekt, och för att det finns skäl att tro att ett inkluderande av det Östeuropa, som anammat den västeuropeiska modellen av demokrati så sent som på 1990-talet, systematiskt skulle kunna påverka studiens resultat. Västeuropeiska stater skiljer ut sig i jämförelse med andra. I många tidigare öststater är partisystemen och partierna mer lösa organisationer, dessa har sällan en lika djup folklig förankring som i väst, och dessutom mindre behov av gräsrotsrörelser för att nå framgång (Wolinetz, 2006). Jag menar dessutom att det är tillräckligt intressant att kunna uttala sig om Västeuropa, och här finns också tillräckligt många fall för att kunna göra en statistiskt vettig analys. Att studera EU-15 blir därmed en rimlig avgränsning för studien.

Det var just på 1980-talet som fenomenet gröna partier började dyka upp i parlament. Delvis därför börjar jag studien så pass långt tillbaka i tiden. Anledningen till att jag enbart låter just nationalistiska och gröna partier få representera ”nya” eller alternativa partifamiljer, och därmed stå för deras tänkbara effekt på ökat valdeltagande, är på grund av att dessa partifamiljer, med utgångspunkt från två ideologiskt olika håll, ofta anses skära igenom den ekonomiskpolitiska vänsterhöger-skalan. Det är som tidigare nämnt rimligt att placera dem i olika ändar av GAL/TAN-skalan. De utgör också egna familjer och brukar, åtminstone till en början när de nyligen vunnit parlamentsmandat, profilera sig i frågor som inte förknippas med vänster eller höger. Jag förväntar mig att dessa partier, som sinsemellan är väldigt olika, väl kan representera etablerandet av nya konfliktdimensioner, och därmed nya partifamiljers effekt på valdeltagande. Nationalistiska och gröna familjer är de mest tydliga definitionerna på just partifamiljer som inte är ”gamla” på det sättet att det tydligt befinner sig till vänster eller höger. Det är tillräckligt intressant att kunna uttala sig om just dessa partiers effekt på valdeltagande. Självklart finns det andra partifamiljer som också skulle kunna platsa i kategorin ”nya” eller ”alternativa” partifamiljer. Men vad som exempelvis är etniska och religiösa partifamiljer är inte lika tydligt definierat i databasen *Parties and Elections in Europe*. Dessutom visar Andreas Fagerholms studie att de flesta av Västeuropas etniska partier har ursprung som kan spåras tillbaka till en gammal konfliktlinje, den mellan centrum och periferi (Fagerholm, 2016). Enligt min uppfattning är etniska och religiösa partier heller inte lika allmängiltiga fenomen som nationalistiska och gröna partier. De två sistnämnda ser vi ju i stora delar av Västeuropa.

4 Material

För att kunna besvara studiens frågeställning upprättar jag min egen databas som rymmer samtliga mina 150 analysenheter, alltså alla val i EU-15 mellan 1982 och 2017. I denna datamängd, som finns att tillgå i Appendix 1, definierar jag samtliga variabler, inklusive kontrollvariabler, på egen hand. Varje enskilt parlamentsval är en analysenhet med ett specifikt värde på beroende variabeln; nämligen skillnaden i valdeltagande jämfört med föregående val angett i procentenheter avrundat till en decimal. Denna variabel har jag gett namnet Δ_{turnout} , vilket på svenska betyder förändring i valdeltagande. Δ_{turnout} mäts i en intervallskala och kan anta både positiva och negativa värden. För att säkerställa transparens och undvika förväxling har jag i resultatavsnittet och i tabeller valt att använda engelska beteckningar på variablerna. Variablerna bygger nämligen i sin tur ofta på data från engelskspråkiga databaser. Varje enhet (val) mäts i tre olika alternativa modellspecificeringar i vilka jag operationaliserar och testar min huvudsakliga oberoende variabel (nya partier) lite olika, dock ingår samma kontrollvariabler i alla modeller. I modell 1 mäts varje analysenhet med tre separata så kallade dummievariabler för gröna, nationalistiska och övriga partier vars närvaro markeras med 1 för varje gång ett nytt parti av respektive familj röstas in i parlamentet det aktuella valet, och 0 ifall så inte är fallet. I modell 2 mäts varje analysenhet tillsammans med en dummievariabel för nya partier av alla slag, och i modell 3 sker analysen i stället med en dummievariabel för nya partier av antingen grön eller nationalistisk familj.

Med Δ_{turnout} som beroende variabel genomför jag regressionsanalyser av alla modeller och med samtliga kontrollvariabler. Huvudsakliga kontrollvariabler är;

- grad av disproportionalitet i valsyste­met,
- vänster/höger-polarisering,
- fraktionalisering,
- obligatoriskt valdeltagande och
- valår.

Vid kontroll för dessa i multivariata regressionsanalyser förväntar jag mig att fokalsambandet antingen stärks eller försvagas. Om hypotesen överlever kvarstår ett signifikant samband. Jag försöker alltså isolera effekten av nya partifamiljers parlamentsinträde, min huvudsakliga oberoende variabel. De tre första kontrollvariablerna, disproportionalitet, polarisering och fraktionalisering applicerar jag på mina parlamentsval

(analysenheter) i form av indexvärden som anger vilken grad av respektive fenomenen som producerats genom utfallet i *föregående* val. Detta beror på att jag, som tidigare nämnt, vill kontrollera för förhållanden som råder *inför* ett aktuellt val, alltså i den kontext väljarmobiliseringen kan tänkas påverkas av nya partifamiljers valkampanjer. Det index som i min datamängd alltså gäller för valet år 1998, eller om man så vill kontexten inför valet 1998, är alltså det index som i ursprungskällans datamängd är applicerat på och avser utfallet i föregående val.

Proportionella valsystem är som tidigare nämnt starkt sammankopplade med högt valdeltagande, samtidigt gynnar hög grad av proportionalitet etablerandet av små och nya partier. Grad av disproportionalitet i valsystemet förväntas alltså påverka både min oberoende och beroende variabel. Det disproportionalitetsindex jag använder är Michael Gallaghers *the least squares index* (Lsq). Data hämtar jag från Department of Political Science på Universitetet i Dublins hemsida (The University of Dublin, 2016). Lsq-indexet är ett samlat mått på hur stor disproportionaliteten är i ett enskilt val mellan partiets röster och mandatfördelningen i parlamentet. Höga värden indikerar hög disproportionalitet och förväntas påverka valdeltagandenivån negativt. Indexet redogörs för närmare i *Proportionality, disproportionality and electoral systems* (Gallagher, 1991). Förändringar i valsystem kan mycket väl påverka nivån på valdeltagandet. Med detta index kontrolleras den effekten. Det eventuella sambandet mellan nya partifamiljer och höjt valdeltagande är rimligtvis större ju högre grad av proportionalitet som finns i ländernas valsystem. Sambandet kan tänkas bli starkare vid denna proportionalitetskontroll.

Vi vet redan att ideologisk polarisering påverkar valdeltagande positivt och möjligen också samvarierar med nya partiets parlamentsinträden. Detta fenomen konkurrerar alltså med min huvudsakliga oberoende variabel i fråga om effekt på valdeltagande. I *Manifesto Projects* databas samlas värden på olika delar av politiska partiets valmanifest från 1945 och framåt (The Manifesto Project, 2017). Bland annat ges olika partier särskilda ideologiska värden varje valår, detta beroende på hur mycket "salience" de har gett åt olika frågor, alltså hur mycket de har betonat speciella frågor. Höga värden är då förknippat med högerpolitiska frågor och vice versa. Utifrån detta räknar jag ut mitt eget vänster/högerpolariseringsindex genom att mäta det totala avståndet mellan de partier som är längst till vänster respektive längst till höger i ett parlament. Detta index kallar jag MP-polarization. Höga indexvärden är då detsamma som stor polarisering mellan vänster och höger.

Fraktionisering uppvisar logiskt nog ett positivt samband med förekomsten av nya partifamiljer och kan tänkas samvariera med högre valdeltagande. Effekten av nya partifamiljer borde minska om det redan föreligger ett starkt fraktioniserat partisystem. Därför kontrollerar jag för hur fraktioniserade partisystemen är inför de aktuella parlamentsvalen. Här applicerar jag ett fraktioniseringsindex som återigen hämtas från Gallaghers datamängd, samma datamängd som för disproportionalitetsindexet. Det ”effektiva” antalet partier i ett parlament som blir utfallet av ett parlamentsval anges av indexet som kallas Eff Ns eller ENPP. Höga indexvärden tyder på hög fraktionisering, alltså många relativt konkurrenskraftiga (relevanta) partier i samma parlament. Eff Ns, som jag applicerar på alla mina parlamentsval, beskrivs vidare i ”*Effective number of parties: A Measure with Application to West Europe*” (Laakso & Taagepera, 1979).

Obligatoriskt valdeltagande, på engelska compulsory voting, kontrolleras för som en dummievariabel. Belgien är det enda land som konsekvent använt obligatoriskt valdeltagande, man har även tillämpat sanktioner mot icke-röstare, de aktuella åren för min analys. Detta har delvis bidragit till ett synnerligen högt belgiskt valdeltagandet vilket är värt att ta hänsyn till i studien (Hooghe & Deschouwer, 2011). Luxemburg tillämpar officiellt också obligatoriskt valdeltagande men några sanktioner har, trots möjlighet i lagen, aldrig utfärdats mot icke-röstare (The Electoral Commission, 2006: 8). Därmed har Luxemburg i praktiken frivilligt valdeltagande vilket gör att jag inte räknar dem i samma grupp som Belgien. Grekland har obligatoriskt valdeltagande och innan 2001 ålagdes vissa straff icke-röstare, men år 2001 togs dessa lagliga sanktioner bort (The Electoral Commission, 2006: 8-20). Jag klassificerar Greklands val som obligatoriska endast före 2001.

Den sista kontrollvariabeln är valår. Bland mina analysenheter finns en trend av sjunkande valdeltagande över tid, alltså negativ korrelation mellan valdeltagande och valår. Därför kan det tänkas att denna allmänna trend suger upp en del av nya partiernas effekt på förändringar i valdeltagande. Att kontrollera för valår blir alltså som att kontrollera för en allmän trend av sjunkande valdeltagande.

4.1 Klassificering av de nya partierna

Hur har jag i min analys gått till väga för att definiera vilka nya partier som är av nationalistisk, grön eller övrig partifamilj? I *Parties and Elections in Europe* finns de huvudsakliga familjeklassificeringarna som jag utgått ifrån. Men jag har också fått göra

bedömningar i enskilda fall om vad som exempelvis verkligen *är* ett grönt parti, och huruvida ett parti verkligen kan räknas som nytt överhuvudtaget.

Generellt har jag haft några riktlinjer jag hållit mig till i fråga om databasens familjeklassificeringar. Partier som där blivit påklustrade begrepp såsom ”nationalism”, ”right-wing populism” och ”national conservatism” har jag i min analys klassificerat som *nationalistiska* partier. Detta tillvägagångssätt har tenderat att fånga in partier som många med mig skulle beskriva som nationalistiska. I enskilda fall har jag gjort avsteg från dessa riktlinjer, dessa fall ska jag återkomma till. På samma sätt då begreppet ”green politics” förekommit har jag klassificerat partiet i fråga som *grönt*. Om begreppet ”Eco-socialism” förekommit samtidigt har jag oftast fått dyka djupare i det enskilda fallet. För att klassificera ett parti som grönt har jag velat att partiet främst profilerat sig som just grönt, snarare än rödgrönt. I de fall begreppen ”Environmentalism” förekommer tillsammans med ”Animal Welfare” i databasens partibeskrivningar räcker detta för att kvalificera som grönt parti i min analys. Generellt sett har jag inte klassificerat regionala eller lokala separatistpartier som nationalistiska. Detta eftersom dessa ofta skiljer sig från större nationalistiska rörelser. Små separatistpartier, flera sådana finns i exempelvis Spanien, betecknas sällan som högerpopulistiska.

Jag har alltså valt att definiera nationalistiska och gröna partier ganska snävt. Detta för att vara säker på att jag kan uttala mig om just vilken påverkan partier som på ett tydligt sätt profilerar sig i andra frågor än ekonomiskpolitiska vänster/högerfrågor, har på valdeltagande. Alla partier som inte kvalificerar som gröna eller nationalistiska placerar jag i den övriga familjekategorin. Detta innebär att partier från övriga partifamiljer blir många till antalet och inbördes väldigt olika vad gäller både ideologi och storlek. Därför är det svårt att dra några slutsatser kring det resultat som studien ger i fråga om hur övriga partier i sig påverkar valdeltagande. Intressant i analysen blir dock att se huruvida *alla* nya partier (alla familjekategorier inkluderade), har någon effekt på valdeltagande.

Förekomsten av ett ”nytt parti” (oavsett familj) definierar jag i min analys som existerande då partiet väljs in (vinner mandat) i ett parlament för första gången. Detta trots att nya partier kan vara skapade av avhoppare från gamla partier. I den mån det förekommit gränsfall har jag fått göra bedömningar i enskilda fall. Nedan redogör jag för hur jag landat för land hanterat olika enskilda svårbedömda fall vad gäller partidata från *Parties and Elections in Europe*.

4.1.1 Belgien

1991 valdes Front National in i parlamentet, ett parti som beskrivs som fransk-nationalistiskt (Fitzmaurice, 1992). Jag har valt att kategorisera detta som ett nationalistiskt parti. I samma val röstades också Rossem in i parlamentet. Detta parti beskrivs som ett libertarianskt parti vilket gör att jag placerar det i kategorin *övriga partier*. New Flemish Alliance röstades in i valet 2003, dessa beskrivs som flamländska nationalister (Swyngedouw, 2004). I fallet Belgien har jag valt att klassificera både franska och flamländska nationalister som just nationalistiska partier eftersom dessa representerar så pass stora språkgrupper att det är fråga om en allmän nationalism snarare än en smal mer separatistisk nationalism. 2007 valdes ”Libertair, Direct, Democratisch” (LDD) in i parlamentet. Detta parti beskrivs som utpräglat höger i socioekonomiska frågor, populistiska och för ett starkt flamländskt självstyre men de gick inte till val med någon nationalist-agenda (Pilet & Haute, 2008). Därför placerade jag detta i den övriga kategorin.

4.1.2 Danmark

Socialistiska Enhetslistan kom in i parlamentet 1994 (övrig partifamilj). Liberal Alliance kom in 2007 (övrig partifamilj). Grönländska och färöiska partier är borträknade. ”Gemensam Kurs” (FK) kom in 1987 och var framför allt ett vänsterparti (Thomas, 1988). FK placeras bland övriga partifamiljer.

4.1.3 Finland

1987 valdes kommunistiska DEVA in i parlamentet (Arter, 1987). DEVA placeras bland övriga partifamiljer. 1995 kom två nya partier in – miljöpartiet *Kirjava "Puolue"* – *Elonkehän Puolesta* vilka jag klassificerar som ett grönt parti, och ”Ungfinnarna” vilka hamnar i den övriga partifamiljen (Arter, 1995). Ungfinnarna beskrivs som både anti-etablissemang och mitten. 1999 fick debutanterna Sannfinländarna och Reform Group varsina mandat (Nurmi & Nurmi, 2001). De förstnämnda kategoriserar jag som nationalistiska, de sistnämnda är av övrig partifamilj. Åländska partier räknas bort.

4.1.4 Frankrike

I Frankrike har jag räknat valdeltagandet i första valomgången varje valår. 1997 valdes de nya partierna Movement of Citizens (MDC) och Movement for France (MPF) in i parlamentet. MDC beskrivs som ett vänsterparti (hamnar i den övriga kategorin), MPF beskrivs som ”ytterhöger” och EU-kritiska (Goldey, 1998). MPF skriver på sin hemsida att man är emot den ”fragmentiserande multikulturalismen” (Mouvement Pour la France,

2017). Efter sammanvägningar klassificerar jag MPF i den nationalistiska kategorin. Mouvement Démocrate (MoDem) och New Center kom in i parlamentet 2007, dessa räknar jag inte som nya partier eftersom de inte gick till val självständigt (Sauger, 2007).

4.1.5 Grekland

Muslimpartiet Trust fick ett mandat i juni 1989 och räknas som ett övrigt parti (Global Election Database, 2017). Alternative Ecologists, en sammanslagning av flera miljöorganisationer, kom in i parlamentet i november 1989 och jag klassificerar den som ett nytt grönt parti (Dimitras, 1990). ”Politisk vår” valdes in 1993 (nytt övrigt parti) och skapades av en tidigare minister från Ny Demokrati. Skillnaderna de två partierna emellan beskrivs som små (Dimitras, 1994). Vänsterpartiet DIKKI kom in 1996 (Featherstone & Kazamias, 1997).

4.1.6 Irland

Sinn Féin återvaldes till parlamentet 1997 efter nästan 40 års frånvaro – räknas som nytt eftersom de i praktiken var, som parti i parlamentet betraktat, nytt för stora delar av den yngre väljarkåren. Democratic Left, utbrytare från The Workers Party, röstades in i parlamentet 1992 och räknas som ett nytt övrigt parti (Pringle, 1992). Joe Higgins vann 1997 ett mandat åt Socialist Party som räknas som ett nytt övrigt parti (O’Duffy, 1998).

4.1.7 Italien

Fratelli d'Italia – Alleanza Nazionale kom in i parlamentet 2013 i sin nuvarande form (räknas som nytt nationalistiskt parti). Dessa är nationalistiska utbrytare ur partiet Frihetens Folk (Di Virgilio & Giannetti, 2014). Lega Nord klassificerar jag i den nationalistiska kategorin eftersom databasen använder begreppet ”right-wing populism” i beskrivningen av partiet. Jag gör därmed detsamma för Lega Veneta (LV). Liste Verdi (Gröna Listan) kom in i parlamentet 1987 och läggs i den gröna kategorin (Hine, 1987).

4.1.8 Nederländerna

Groen Links (GL) valdes in i parlamentet 1989 och databasen använder i detta fall begreppet ”green politics”. Jag väljer ändå att lägga GL i den övriga kategorin eftersom man blandar socialism och ekologism och därmed inte har en entydigt grön profil. GL beskrivs också som ”en fusion av grönt och rött”, dessutom är partiet skapat ur gamla vänsterpartier (Dickson, 1992). 2002 röstades Pim Fortuyn List (LPF) in i parlamentet. Dessa beskrivs som högerpopulister och jag placerar dem i den nationalistiska kategorin (Irwin & Van Holsteyn, 2004). Kristen Union (CU) skapades som en sammanslagning

2000, mellan två val, av två kristdemokratiska partier som redan satt i parlamentet. Det ”nya” partiet kom in i parlamentet 2002 (Christen Unie, 2017). Jag räknar inte CU som nytt, också eftersom deras företrädare redan satt i parlamentet innan de representerade CU. FVD kom in 2017 och jag placerar dessa bland nationalisterna utefter vad som står i deras valprogram. Där riktas bland annat skarp kritik mot vad som beskrivs som massinvandring (Forum voor Democratie, 2017).

4.1.9 Luxemburg

Enfråge- och pensionärspartiet ADR valdes in i parlamentet 1989 och placeras i den övriga kategorin (Hirsch, 1995).

4.1.10 Portugal

PRD röstades in i parlamentet 1985 och beskrivs både som ett mittenvänster- och landsbygdsparti (Goldey, 1987). PRD placeras i den övriga kategorin. Samma kategori gäller för National Solidarity Party som valdes in i parlamentet 1991 och beskrivs som både ett protest- och pensionärsparti (Calder, 1992).

4.1.11 Spanien

1986 röstades vad som beskrivs som tre nationalistiska partier från Valencia, Kanarieöarna och Aragonien, in i parlamentet (Robinson, 1987). Dock omnämns de inte överhuvudtaget som högerradikala och jag placerar dem i den övriga kategorin. De beskrivs som regionala nationalisterna, vilket enligt min uppfattning skiljer dem från belgiska etniska nationalisterna vilka har en bredare nationalistisk agenda och framtoning. Dessutom är dessa spanska partier såpass små i meningen regionala/lokala, vilket utgör ännu en skillnad gentemot de belgiska etniska partierna. Samma kategorisering och resonemang har jag kring det baskiska nationalistpartiet EA som valdes in i det nationella parlamentet 1989 (Molins & Vallès, 1990). Det asturiska regionalistpartiet FAC, som röstades in 2011, hamnar i samma grupp (Urquizu-Sancho & Martín, 2012). Unión Progreso y Democracia (UPyD) röstades in i parlamentet 2008 och placeras i den övriga kategorin (Field, 2009). Det gröna partiet EQUO har enligt databasen aldrig gått till val på egen hand, man har röstats in i parlamentet på samma lista som Podemos. Därmed kategoriserar jag inte EQUO som nya.

4.1.12 Storbritannien

2005 röstades vänsterpartiet Respect Party in i parlamentet (Fisher, 2006). Alliance Party of Northern Ireland kom in 2010 och hamnar i den övriga kategorin (Alliance Party of Northern Ireland, 2017).

4.1.13 Sverige

I fallet Ny Demokrati har jag valt den övriga kategorin. Partiet beskrivs som ett populistiskt skattesänkarparti till höger om moderaterna, men inte som ett nationalistiskt parti (Sainsbury, 1992).

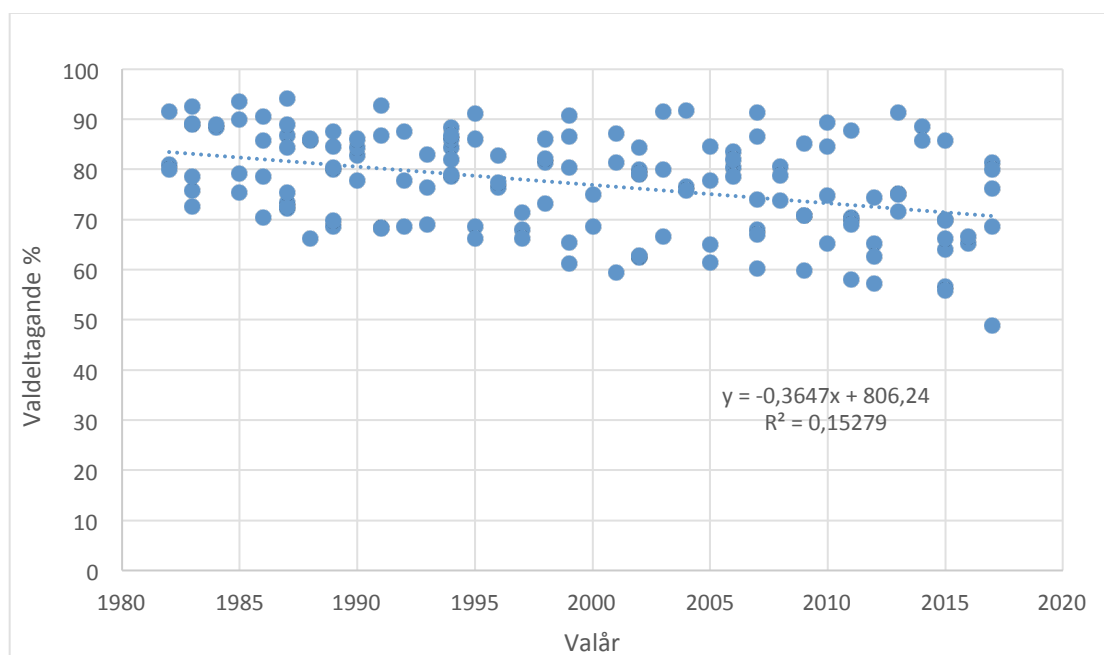
4.1.14 Österrike

Alliansen för Österrikes Framtid (BZÖ) uppstod ur en splittring från Frihetspartiet (FPÖ) 2005 och valdes in i parlamentet 2006. BZÖ var tänkt som en mer moderat utbrytning, men likt FPÖ framhöll man i valkampanjen en hel del invandringskritik och EU-skepsis (Müller, 2008). FPÖ beskrivs i databasen som nationalkonservativt och högerpopulistiskt och jag klassificerar även BZÖ som nationalistiskt.

5 Resultat

5.1 Deskriptiv analys

Nivån på valdeltagande angett i procent i EU-15 de aktuella åren för analysen visas i Figur 1.

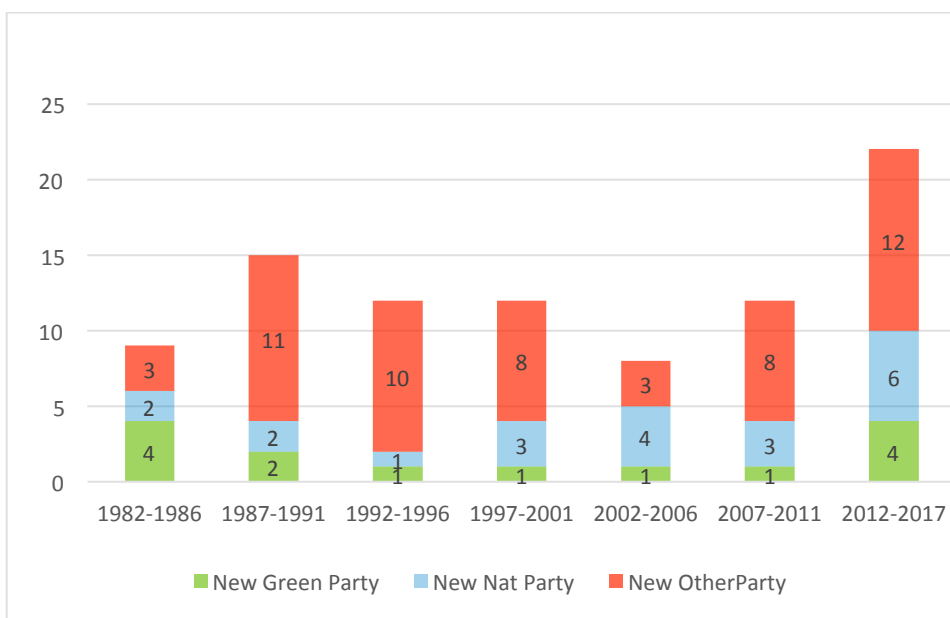

Figur 1. Valdeltagande vid de analyserade valen inom EU-15 under perioden 1982 - 2017

Kommentarer: Den indikerade linjära trendlinjen i diagrammet har lutningen $-0,3647$ med ett $R^2 = 0,1528$

Figuren visar på en svag trend av sjunkande valdeltagande sett över tid. Det framgår också att R²-värdet, andel förklarad varians, är 0,15 vilket tyder på att tidsaspektens förklaringskraft på valdeltagandet är svag men ändå inte helt irrelevant. B-värdet, lutningskoefficienten, är -0,3647 vilket tyder på att sambandet är svagt negativt. Ju senare i tid – desto lägre valdeltagande och vice versa. Eftersom det finns ett negativt samband mellan valår och valdeltagande är det lämpligt att i analysen av nya partiers effekt på förändring i valdeltagande, kontrollera för denna trendeffekt.

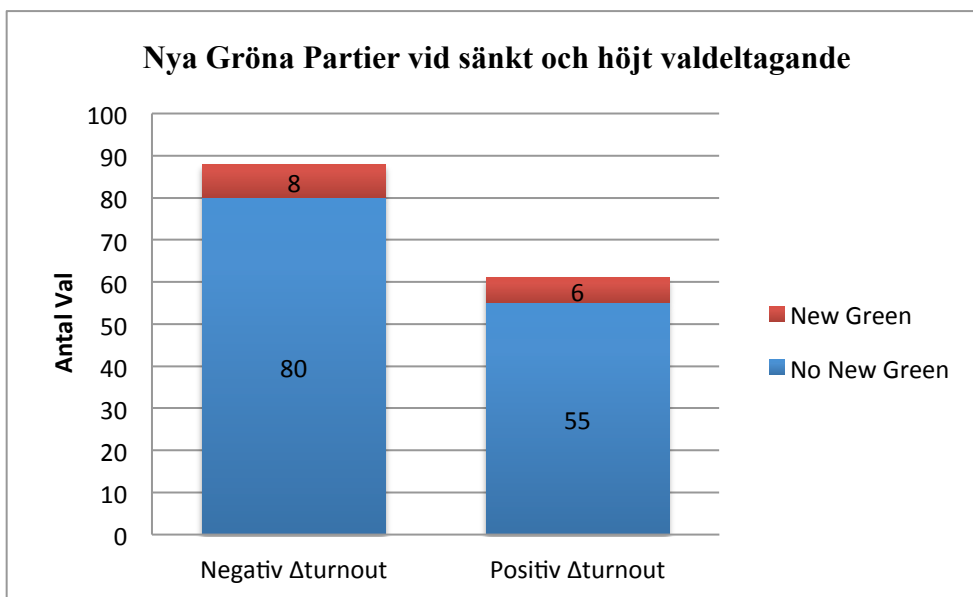
Figur 2 visar vid hur många val partier från olika partifamiljer röstats in i parlament och hur detta har varierat över tid. “New Green Party” betyder här nya gröna partier, “New Nat party” nationalistiska, och “new other party” partier från övriga familjer.

Figur 2. Antal val där olika nya partier valts in till parlamentet per femårsperiod

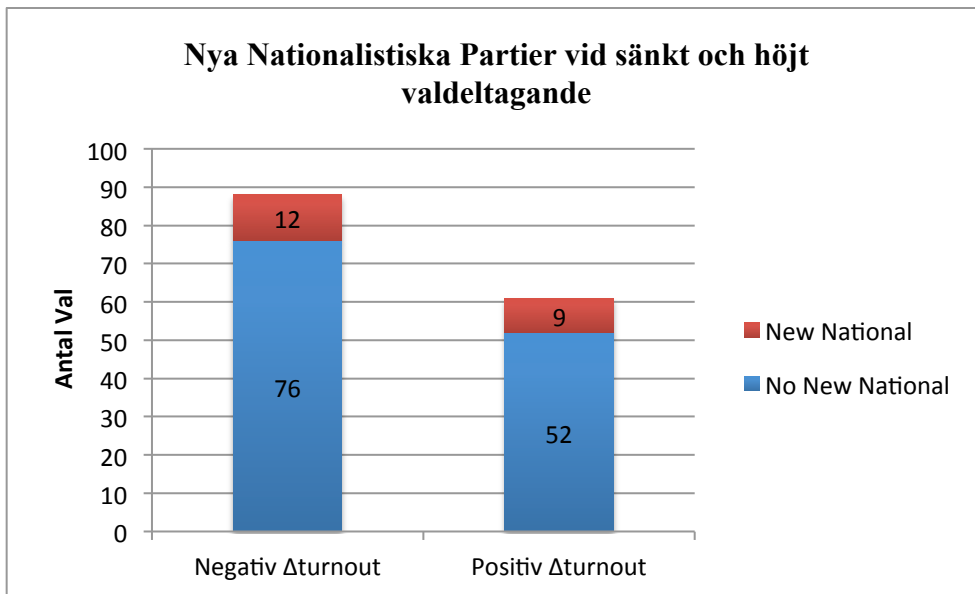
Figuren visar att den femårsperiod då flest nya nationalistiska och gröna partier röstats in i parlament är perioden 2012-2017 då 6 respektive 4 val innebar att nya nationalistiska eller gröna partier röstades in i parlament. Detta talar emot att trenden av sjunkande valdeltagande skulle hänga ihop med att färre nya alternativa partifamiljer röstats in i parlament. Å andra sidan är antalet val där partier från övriga partifamiljer röstats in också rekordhög (12 stycken val) perioden 2012-2017. Man kan också notera att nya partier överhuvudtaget, sett över hela perioden, klart oftare är av övrig partifamilj än av grön eller nationalistisk.

Innan presentationen av korrelations- och regressionsanalyserna fortsätter jag redovisa resultaten i översiktligt form för att få indikationer på eventuella samband mellan oberoende och beroende variabler. I stapeldiagrammen nedan visas hur många gånger valdeltagandet har sjunkit respektive höjts samtidigt som olika nya partier röstats in i parlament. Positiv Δ_{turnout} betyder att beroende variabeln (förändring i valdeltagande från föregående val, Δ_{turnout}) har positiva värden, dvs. att valdeltagandet ökat jämfört med tidigare val. Vice versa gäller för negativ Δ_{turnout} . Nya gröna partiers förekomst visas i Figur 3.

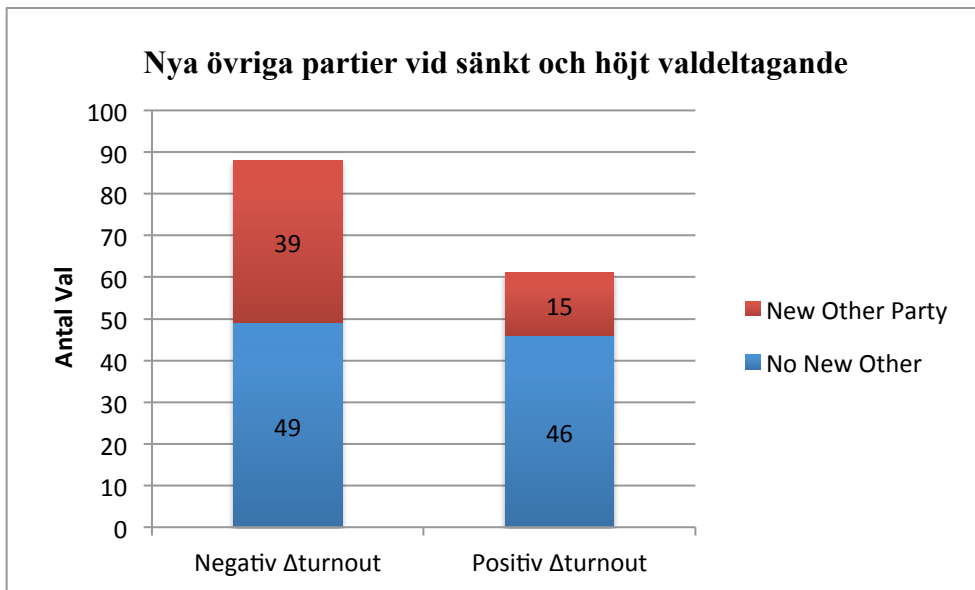
Figur 3. Diagram över nya gröna partiers förekomst vid val med sjunkande (negativ Δ_{turnout}) respektive ökande valdeltagande (positiv Δ_{turnout}).

Av diagrammet framgår att valdeltagandet har sjunkit vid 88 (59%) av de totalt 150 analyserade valen, och stigit vid 61 tillfällen. Vid ett enda val har det varken stigit eller sjunkit jämfört med föregående val (förändring i deltagande har då varit lika med noll). Det totala antalet val där gröna partier röstats in i parlament är 14. När valdeltagandet stigit har samma partifamilj röstats in i 6 av 61 val (ca 10%), i 55 av dessa val har inget nytt grönt parti röstats in. När valdeltagandet sjunkit har nya gröna partier röstats in i 8 av 88 val (9%). Detta betyder att andelen gröna partier är marginellt större vid positiva värden på Δ_{turnout} vilket i sig är i linje med hypotesen. Men för att hypotesen ska få stöd krävs att detta i samband, som än så länge är mycket svagt, stärks då kontrollvariabler tillförs i senare regressionsanalyser. Nya nationalistiska partiers parlamentsinträde visas enligt samma modell i Figur 4.

Figur 4. Diagram över nya nationalistiska partiers förekomst vid val med sjunkande (negativ $\Delta_{turnout}$) respektive ökande valdeltagande (positiv $\Delta_{turnout}$).

Diagrammet visar att vid 12 av de 88 val (ca 13%) där deltagandet minskat har det kommit in nya nationalistiska partier i parlament. Det totala antalet val där nya nationalistiska partier röstats in är 21. Vid 9 av 61 val (ca 14 %) med ökat valdeltagande har samma sorts partier röstats in i parlament. Andelen nationalistiska partier som röstas in i parlament är alltså större när valdeltagandet ökar jämfört med när det minskar, vilket är i linje med hypotesen. Sambandet mellan positiva värden på $\Delta_{turnout}$ och nationalistiska partier är dock i detta skede väldigt svagt. Som det ser ut i nuläget efter dessa enkla bivariata analyser får hypotesen, vad gäller gröna och nationalistiska partiers positiva effekt på $\Delta_{turnout}$, mycket svagt stöd. För respektive partis parlamentsinträden är andelen positiva värden på $\Delta_{turnout}$ endast med 1 procentenhet högre än de negativa. Hypotesen kan dock i senare multivariat-analyser komma att få stöd. Figur 5 visar motsvarande modell för nya övriga partier.

Figur 5. Diagram över nya övriga partiers förekomst vid val med sjunkande (negativ $\Delta_{turnout}$) respektive ökande valdeltagande (positiv $\Delta_{turnout}$).

Figuren visar att nya övriga partier, som alltså varken är gröna eller nationalistiska, har valts in i 39 av 88 val (44%) där $\Delta_{turnout}$ varit negativt, och i 15 av 61 val (24%) då $\Delta_{turnout}$ varit positivt. I ett fall har nya övriga partier röstats in i parlament då $\Delta_{turnout}$ varit noll.

5.2 Statistiska analyser

I detta avsnitt redogör jag för mina huvudsakliga oberoende variabler (de som handlar om nya partier) i termer av tre modeller som analyseras separat. Modell 1 innehåller tre olika ömsesidigt uteslutande variabler – gröna, nationalistiska och övriga partier. Modell 2 analyserar den variabel som gäller för samtliga nya partier oavsett familj. Modell 3 innehåller den variabel som täcker både nationalistiska och gröna partier.

Första steget i den empiriska analysen är en korrelationsanalys. Alla modellens karakteristiska korrelationsvärden (Pearson r, Signifikans, N antal analysenheter(val)) framgår av Tabell 1 nedan. En fullständig korrelationstabell som även innehåller kontrollvariablerna redovisas i Appendix 2.

Tabell 1. Nya partiers korrelation med förändring i valdeltagande ($\Delta_{turnout}$) i EU-15.

Nya Gröna Partier (NewGreenParty)	Pearson Correlation	0.053
	Significance (2-tailed)	0.517
	N	150
Nya Nationalistiska Partier (NewNatParty)	Pearson Correlation	0.077
	Significance (2-tailed)	0.348
	N	150
Nya övriga Partier (NewOtherParty)	Pearson Correlation	-,168*
	Significance (2-tailed)	0.04
	N	150
Nya partier Alla familjer (New Party All)	Pearson Correlation	-0.061
	Significance (2-tailed)	0.455
	N	150
Nya nationalistiska eller gröna partier (New Nat Green)	Pearson Correlation	0.092
	Significance (2-tailed)	0.262
	N	150

*Kommentarer: * Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed). Nya partier avser inträde i parlamentet efter val.*

Denna tabell visar att studiens beroende variabel, förändringar i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$), uppvisar svaga och icke-konklusiva bivariata korrelationer med mina huvudsakliga oberoende partivariabler. Variabeln $\Delta_{turnout}$ har en svagt positiv korrelation med nya nationalistiska partier och nya gröna partier i sig (0,077 respektive 0,053 enligt Pearsons korrelationsmått eller Pearsons r). Den har dock en signifikant men negativ korrelation med nya övriga partier, vilket dock inte säger något om hypotesens relevans eftersom nya övriga partier är långt ifrån homogena sinsemellan vad gäller ideologi och storlek. Vad gäller nya partier av alla sorter är korrelationen med $\Delta_{turnout}$ också negativ (-0,061). Ett lika irrelevant samband, i detta fall dock positivt, gäller i korrelationen mellan $\Delta_{turnout}$ och den variabel där nya gröna och nationalistiska partier är hopslagna (0,092). Dessa tal talar emot den hypotes som säger att nya partier av grön eller nationalistisk familj, eller nya partier överhuvudtaget, har en signifikant positiv effekt på $\Delta_{turnout}$. Men det kan inte uteslutas att det möjligen finns undertryckta samband förrän vi fört in kontrollvariabler och därmed gjort en multivariat-regressionsanalys.

Jag genomför tre multivariat-regressionsanalyser. Modell 1 mäter gröna, nationalistiska och övriga partier var och en för sig och deras effekt på $\Delta_{turnout}$. Detta under kontroll för

samtliga kontrollvariabler; *disproportionalitet*, som i tabellerna kallas Disprop, *polarisering*, som i samma tabeller kallas MPpolariz, *fraktionalisering* som kallas FractionEffNs, *obligatoriskt valdeltagande* som kallas CompulsV och *valår* som kallas ElectionYear. Modell 2 innehåller samma kontrollvariabler men mäter istället variabeln med samtliga partifamiljers effekt på Δ_{turnout} . Modell 3 mäter variabeln som täcker både nationalistiska och gröna partiers parlamentsinträden.

Tabell 2. Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Multipel regression.

	Model 1		Model 2		Model 3	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0.01	0.031	0.011	0.031	0.007	0.031
NewGreenParty	0.084	1.129	-	-	-	-
NewNatParty	0.782	0.933	-	-	-	-
NewOtherParty	-1.341	0.67	-	-	-	-
FractionEffNs	0.001	0.011	-0.001	0.011	-0.002	0.011
Disprop	0.033	0.071	0.025	0.071	0.015	0.07
MPpolariz	-0.018	0.014	-0.022	0.014	-0.02	0.014
CompulsV	0.587	1.031	0.506	1.026	0.496	1.027
New Party All	-	-	-0.568	0.64	-	-
New Nat Green	-	-	-	-	0.481	0.794
Intercept						
N	150		150		150	
R2	0.05		0.025		0,022	

Kommentarer: Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val. Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

Tabellen visar att samtliga modeller har R2-värden (andel förklarad varians) klart under 0.1 vilket gör att de saknar förklaringskraft, och ingen av modellernas partivariabler lyckas förklara några förändringar i beroende variabeln Δ_{turnout} . Den enda partivariabel vars B-värde inte ligger inom det sambandssvaga spannet mellan -1 och + 1 är nya övriga partier. Detta samband är dock negativt och tillför inget till någon hypotes.

Hittills uppvisar mina analysenheter inga nämnvärda effekter av nya partier överhuvudtaget i fråga om effekt på Δ_{turnout} . Så inte heller när effekterna isoleras med hjälp av kontrollvariablerna. Innan hypoteserna med säkerhet kan ges upp genomförs ytterligare några analyser. I nästa steg görs regressionsanalyser med en kontrollvariabel i taget. I alla tre modeller mäts partivariablernas effekter på Δ_{turnout} i regressionsanalyser kontrollerat för en kontrollvariabel i taget (se Appendix 3). Inte i någon av dessa modeller kan några säkra effekter noteras. Det verkar som att nya partier inte har någon effekt på Δ_{turnout} , varken bivariat eller kontrollerat för en kontrollvariabel åt gången, och heller inte kontrollerat för flera kontrollvariabler samtidigt. Säkerligen finns det mekanismer jag inte analyserat som i sig kan ha kraftfulla effekter på Δ_{turnout} , och som möjligen döljer (trycker undan) en potentiell faktisk effekt av nya partier på Δ_{turnout} . I nästa steg kontrolleras sådana tänkbara mekanismer.

5.3 Kontroll för ytterligare mekanismer

Samtliga de multivariata regressionsanalyserna med flera kontrollvariabler jag hittills redogjort för genomför jag igen. Men i kommande steg utsätter jag dessa för robusttest med alternativa modellspecifikationer, det vill säga att jag ändrar min datamängd genom att plocka bort analysenheter som kan tänkas försvåra för hypotesen. Detta för att göra mina resultat mer robusta och för att se så de inte står och faller med så kallade "outliers". Jag börjar med att plocka bort alla belgiska val. Sju av de nio belgiska analysenheterna har negativa värden på Δ_{turnout} och trenden av sjunkande valdeltagande över tid är tydlig i Belgien, men deltagandet har sjunkit från en mycket hög nivå. Valdeltagandet låg länge på över 90 procent. Dessutom är Belgien det enda landet som under samtliga aktuella år haft obligatoriskt valdeltagande. De belgiska valen sticker alltså på flera sätt ut ur mängden bland mina analysenheter och kan möjligen suga upp en del av nya partiernas effekt på Δ_{turnout} . Jag genomför multivariata regressionsanalyser med samtliga kontrollvariabler i mina tre modeller på den nya datamängden där Belgien är uteslutet (se Appendix 4). Alltjämt visar resultaten inte på några partieffekter gentemot Δ_{turnout} .

I nästa alternativa modellspecifikation plockar jag bort de analysenheter (6 stycken) som har extrema värden på Δ_{turnout} . De val som plockas bort är då de val där uppgången eller nedgången i valdeltagandet varit sällsynt stor (minst 7 procentenheter). När förändringar i valdeltagandet är drastiskt från ett val till ett annat föreligger det rimligtvis vissa särskilda omständigheter. I dessa fall har nya partier mindre möjligheter att förklara förändringar i

Δ_{turnout} . Att plocka bort extremvärden på förändringar i valdeltagande visar sig dock inte ge någon ny förklaringskraft till någon av mina modeller (se Appendix 5). R²-värdena är som tidigare under 0,1.

Takeffekter och valtrötthet är också fenomen som försvårar för nya partier att påverka Δ_{turnout} . Om valdeltagandet vid något tillfälle är över 90 procent plockar jag bort nästkommande val ur datamängden eftersom dessas värden på förändringar i valdeltagande kan vara påverkade av att deltagandet i föregående val var så pass högt att det helt enkelt inte går att matcha (det kan ha uppstått en takeffekt). Dock är det bara tre val som försvinner när takeffekten gallras ut vilket inte räcker för att påverka mina analyser överlag. Belgien är det enda land som vid mer än ett tillfälle haft över 90 procent valdeltagande. I detta specialfall plockar jag endast bort det belgiska val som följer efter det val då valdeltagandet varit allra högst. Förutom kontrollen för takeffekt i samma alternativa modellspecifikation silar jag också bort val där valtrötthet är en möjlig förklaring till effekter på Δ_{turnout} . Därmed försvinner ytterligare fyra val. De val som plockas bort är de som följer ett annat val som redan hållits tidigare samma år. Dessa åtgärder leder fortsatt inte till att mina hypoteser bekräftas (se Appendix 6).

Jag redogör nedan för ytterligare kontroller jag genomför, dessa sker också utan att tilltron till hypotesen stärks;

I nästa alternativa modell är de länder med särskilt stor frekvens av negativa värden på Δ_{turnout} (extrema länder) bortplockade. Fyra länder, som vardera har högst två positiva värden på Δ_{turnout} , plockas bort vilket gör att totala antalet val minskar från 150 till 113 (se Appendix 7). I nästa modell plockar jag bort alla val som berör extrema värden på Δ_{turnout} , valtrötthet och takeffekter vilket ger 136 analysenheter (se Appendix 8). Jag analyserar också de 103 val som återstår när val kopplade till extrema länder, extremvärden på Δ_{turnout} , valtrötthet och takeffekter är bortplockade (se Appendix 9). Kan det möjligen vara så att effekten av nya partiets parlamentsinträde på Δ_{turnout} märks först valet *efter* att det aktuella partiet röstats in? Man kan tänka sig att valdeltagandet höjs i det val inför vilket väljarna redan har ett förändrat partisystem att förhålla sig till. Jag kontrollerar för denna möjlighet genom att flytta värdena på Δ_{turnout} ett val framåt. På detta följande regressionsanalyser visar dock att parvariablerna nu inte bara har en icke-signifikant utan också negativ effekt på Δ_{turnout} (se Appendix 10).

6 Slutdiskussion

Slutsatsen blir att denna studie inte kunnat bekräfta den hypotes som säger att i val där nya partier av grön eller nationalistisk familj röstas in i parlament, inom EU-15 från 80-talet till idag, har man kunnat se nämnvärda signifikant positiva förändringar i valdeltagandenivån gentemot föregående val. Hypotesen faller alltså. Nya partier från nya partifamiljer har, som svar på frågeställningen, ingen märkbar effekt på nivåskillnader i valdeltagande. Nationalistiska och gröna partier har var och en för sig svagt positiva, men inga signifikanta effekter alls, och effekten är heller inte starkare när dessa partiers parlamentsinträden mäts hopslagna. För nya övriga partifamiljer i sig är effekten på förändring i valdeltagande till och med negativ, medan effekten av partier från alla familjer hopslagna också den har en negativ, och mycket svag effekt. Effekten på beroende variabeln (skillnader i valdeltagande från föregående val) verkar enligt empirin större för nationalistiska partier än för gröna, men denna observation har inte tillräcklig statistisk signifikans för att kunna tas som sanning. Gröna partiets effekt är närmast helt obefintligt. Kontrollvariablerna har inte kunnat visa på något undertryckt samband och jag har i senare skede tagit bort många av de analysenheter som kunnat tänkas försvåra för min hypotes. Men hypotesen har inte överlevt ens de snällaste prövningarna trots att jag alltså krattat manegen för detta, och trots att EU-15 är en ganska homogen grupp stater.

Resultaten öppnar upp för nya forskningsfrågor och ger spännande indikationer på tänkbara förklaringar som går att gräva djupare i. Resultaten är också intressanta i sig. Man hade kunnat förvänta sig att etablerandet av nya konfliktdimensioner, i form av att nya alternativa partifamiljer röstas in i parlament, borde hänga ihop med att mer upplevs stå på spel, en slags flerdimensionell polarisering och ett höjt valdeltagandet. Denna förväntning var befogad eftersom tidigare forskning ständigt visat på att endimensionell vänster/högerpolarisering har positiva effekter på valdeltagande. Å andra sidan, som tidigare nämnt, är det inte givet att nya alternativa partier värvar väljare just från soffan, och heller inte att flerdimensionell och endimensionell polarisering fungerar på samma sätt. Denna studies resultat indikerar att polarisering längs en dimension och dess effekter inte nödvändigtvis kan upphöjas till och förväntas verka på liknande sätt som flerdimensionell polarisering.

Resultaten visar också på att när soffliggare i EU-15 gått från att inte rösta till att rösta (alltså när valdeltagandet ökat) så röstar dessa inte i första hand på ett parti som kamperar längs nya konfliktdimensioner. Troligen är det något annat som ökar valdeltagande, exempelvis kan det handla om ökad polarisering längs en klassisk vänster/höger-linje.

Intressant nog, och detta är något som framtida forskning kan gräva djupare i, verkar det alltså som att nationalistiska och gröna partier inte i första hand värvar röster från tidigare soffliggare, utan snarare som att rösterna kommer ifrån redan politiskt aktiverade som byter sympati från ett parti till ett annat. Detta ligger också i linje med en trend som verkar stämma på verkligheten, nämligen att när nya alternativa partier går framåt så sker det på traditionella partiers bekostnad. Kanske kan det vara så att soffliggare i allmänhet är missnöjda med politiken, medan de som byter från ett traditionellt parti till ett nytt icke vänster/höger-parti är de som på allvar är missnöjda med att partier kört fast i gamla hjulspår längs en gammal ekonomiskpolitisk konfliktlinje.

I takt med globaliseringens framfart kan nog de flesta hålla med om att nya mer värderingsladdade konfliktlinjer, GAL kontra TAN om man så vill, fått utökad betydelse. Exempel på detta finns förstås i hur gröna partier kom till som i ett sätt att skapa alternativ till vänster/höger-konflikten. Som jag visade tidigare är 2012-2017 den femårsperiod som, mellan 1982 och 2017, innehållit flest val där nya nationalistiska och gröna partier röstats in i parlament. Att gröna partier snarare erövrar väljare från etablerade partier, än från soffan, och alltså därmed inte har en kraftfull effekt på höjt valdeltagande, känns mer intuitivt lättförståeligt än att nationalistiska partier skulle fungera på samma sätt. Men det verkar alltså som att även nationalistiska partier, i takt med GAL/TAN-konfliktens utökade betydelse, också de snarare lockar till sig väljare från gamla vänster/höger-partier än från soffan. Detta kan tyda på att vi ser en utveckling mot att GAL-TAN konfliktens betydelse ökar på bekostnad av den traditionella vänster/höger-konflikten. Gamla partier kan därmed också tvingas ta ställning i nya frågor.

Vad gäller resultatens generaliseringspotential är det svårt att veta huruvida vad som gäller i EU-15 också gäller för andra länder. EU-15 lär vara präglade av specifikt europeiska historiska erfarenheter. Framtida forskning bör inkludera fler länder än EU-15 i en analys av nya partifamiljers effekt på valdeltagande. Det kan vara så att det finns en sådan effekt, men att fallen i EU-15 helt enkelt är för få. Analys av sådana parlamentsval för vilka det finns data för polariseringsindex skulle också öka skärpan i framtida forskning. Jag har i min studie mätt polarisering i form av det absoluta avståndet mellan vänster och höger parlamentspartier emellan. Detta ger de facto ett värde på polarisering, men att vikta värdet med hänseende på partiets storlek kan vara önskvärt. Min analys har inte heller kontrollerat för individfaktorer såsom hur stor andel av väljarkårerna som består av förstagångsväljare,

och heller inte för jämnhet i val, dessa kan tänkas vara rimliga kontrollvariabler i framtida forskning.

Hursomhelst är studiens resultat intressanta i sig eftersom man i EU-15, som i stor utsträckning fungerat som en förlaga för många andra demokratier av samma modell, kan konstatera att vi *hittills* inte sett att nya partifamiljers framgångar har bidragit till höjt valdeltagande och därmed kan dessa partiers triumfer än så länge inte sägas vara soffliggarnas revansch mot etablissemangets endimensionella irrelevans. En tänkbar förklaring i nuvarande forskningsläge är att dessa partiers framgångar snarare kan vara ett tecken på att traditionella vänster/höger-väljare gör uppror mot en upplevd irrelevant konfliktlinje och byter till nya partier som istället strider längs andra frontlinjer.

7 Källor

Alliance Party of Northern Ireland. 2017. *About Alliance*. Hämtad 2017-11-13 från <https://www.allianceparty.org/page/about>

Arter, D. (1987). *The 1987 Finnish election: The conservatives out of the wilderness*. West European Politics, 10(4), 171-176.

Arter, D. (1995). *The March 1995 Finnish election: The social democrats storm back*. West European Politics, 18(4), 194-204.

Bakker, R., Jolly, S., & Polk, J. (2012). *Complexity in the European party space: Exploring dimensionality with experts*. European Union Politics, 13(2), 219-245.

Bardi, L., & Mair, P. (2008). *The Parameters of Party Systems*. Party Politics, 14(2), 147-166.

Blais, A. (2006). *What Affects Voter Turnout?* Annual Review of Political Science, 9, 111-125.

Calder, C. (1992). *An orange sweep: The Portuguese general election of 1991*. West European Politics, 15(2), 167-170.

Christen Unie. 2017. *Missie en geschiedenis*. Hämtad 2017-11-13 från <https://www.christenunie.nl/missie>

Crepaz, M. (1990). *The impact of party polarization and postmaterialism on voter turnout*. European Journal of Political Research, 18(2), 183-205.

- Dalton, R. (2008). *The Quantity and the Quality of Party Systems*. *Comparative Political Studies*, 41(7), 899-920.
- Dickson, B. (1992). *Groen Links' First Party Congress*. *Capitalism, Nature, Socialism*, 3, 5-9.
- Dimitras, P. (1990). *The Greek parliamentary election of November 1989*. *Electoral Studies*, 9(2), 159-163.
- Dimitras, P. (1994). *The Greek parliamentary election of October 1993*. *Electoral Studies*, 13(3), 235-239.
- Di Virgilio, & Giannetti. (2014). *The general election in Italy, February 2013*. *Electoral Studies*, 34, 369-372.
- Fagerholm, A. (2016). *Ethnic and Regionalist Parties in Western Europe: A Party Family?* *Studies in Ethnicity and Nationalism*, 16(2), 304-339.
- Featherstone, K., & Kazamias, G. (1997). *The absence of charisma: The Greek elections of September 1996*. *West European Politics*, 20(2), 157-164.
- Field, B. (2009). *The parliamentary election in Spain, March 2008*. *Electoral Studies*, 28(1), 155-158.
- Fisher, J. (2006). *The general election in the UK, May 2005*. *Electoral Studies*, 25(4), 814-820.
- Fitzmaurice, J. (1992). *The Belgian election of 1991*. *Electoral Studies*, 11(2), 162-165.
- Forum voor Democratie. 2017. *Verkiezingsprogramma FVD*. Hämtad 2017-11-13 från <https://forumvoordemocratie.nl/verkiezingsprogramma>
- Franklin, M. (2004). *Voter turnout and the dynamics of electoral competition in established democracies since 1945*. Cambridge ; New York: Cambridge University Press.
- Gallagher, M. (1991). *Proportionality, disproportionality and electoral systems*. *Electoral Studies*, 10(1), 33-51.
- Geys, B. (2006). *Explaining voter turnout: A review of aggregate-level research*. *Electoral Studies*, 25(4), 637-663

- Global Election Database. 2017. *Global Election Database Tables*. Hämtad 2017-11-13 från <http://www.globalelectionsdatabase.com/index.php/tables/index/greece/national-lower-house/1989.07>
- Goldey, D. (1987). *The Portuguese general election of 6 October 1985 and the presidential election of 26 January–16 February 1986*. *Electoral Studies*, 6(1), 53-62.
- Goldey, D. (1998). *The French general election of 25 May-1 June 1997*. *Electoral Studies*, 17(4), 536-555.
- Hine, D. (1987). *The Italian general election of 1987*. *Electoral Studies*, 6(3), 267-270.
- Hirsch, M. (1995). *Luxembourg*. *European Journal of Political Research*, 28(3), 415-420.
- Hooghe, M., & Deschouwer, K. (2011). *Veto Players and Electoral Reform in Belgium*. *West European Politics*, 34(3), 626-643.
- Irwin, & Van Holsteyn. (2004). *The 2002 and 2003 parliamentary elections in The Netherlands*. *Electoral Studies*, 23(3), 551-557.
- Laakso, M., & Taagepera, R. (1979). "Effective" number of parties: A Measure with Application to West Europe. *Comparative Political Studies*, 12(1), 3-27.
- Lijphart, A. (2012). *Patterns of democracy: government forms and performance in thirty-six countries* (2nd ed.). New Haven: Yale University Press.
- Marks, G., Hooghe, L., Nelson, M., & Edwards, E. (2006). *Party Competition and European Integration in the East and West*. *Comparative Political Studies*, 39(2), 155-175.
- Molins, & Vallès. (1990). *The Spanish general election of 1989*. *Electoral Studies*, 9(3), 246-250.
- Moral, M. (2017). *The Bipolar Voter: On the Effects of Actual and Perceived Party Polarization on Voter Turnout in European Multiparty Democracies*. *Political Behavior*, 1-31
- Mouvement Pour la France. 2017. *Charte du MPF*. Hämtad 2017-11-13 från <http://www.pourlafrance.fr/charte-du-mpf-html/>
- Müller, W. (2008). *The surprising election in Austria, October 2006*. *Electoral Studies*, 27(1), 175-179.

- Nurmi, Hannu, & Nurmi, Lasse. (2001). *The 1999 parliamentary elections in Finland*. *Electoral Studies*, 20(1), 147-157.
- O'Duffy, B. (1998). *Swapping the reins of the Emerald Tiger: The Irish general election of June 1997*. *West European Politics*, 21(2), 178-186.
- Parties and Elections in Europe. (2017). Hämtad 2017-10-04 från <http://www.parties-and-elections.eu>
- Pilet, & Haute. (2008). *The federal elections in Belgium, June 2007*. *Electoral Studies*, 27(3), 547-550.
- Pringle, D. (1992). *Further Cracks In The Mould? The 1992 Irish General Election*. *Irish Geography*, 25(2), 177-181.
- Robinson, R. (1987). *From change to continuity: The 1986 Spanish election*. *West European Politics*, 10(1), 120-124.
- Sainsbury, D. (1992). *The 1991 Swedish election: Protest, fragmentation, and a shift to the right*. *West European Politics*, 15(2), 160-166.
- Sauger, N. (2007). *The French Legislative and Presidential Elections of 2007*. *West European Politics*, 30(5), 1166-1175.
- Swyngedouw, M. (2004). *The general election in Belgium, May 2003*. *Electoral Studies*, 23(3), 566-571.
- The Electoral Commission. (2006). *Compulsory voting around the world*. London: The Electoral Commission.
- The Manifesto Project. 2017. *Project Description*. Hämtad 2017-11-27 från <https://manifesto-project.wzb.eu/>
- Thomas, A. (1988). *The 1987 Danish election*. *West European Politics*, 11(2), 114-118.
- University of Dublin. 2016. *Electoral Systems*. Hämtad 2017-11-15 från http://www.tcd.ie/Political_Science/staff/michael_gallagher/EISystems/
http://www.tcd.ie/Political_Science/staff/michael_gallagher/EISystems/Docts/ElectionIndices.pdf
- Urquizu-Sancho, I., & Martín, I. (2012). *The 2011 General Election in Spain: The Collapse of the Socialist Party*. *South European Society and Politics*, 1-17.

Vassil, K., Solvak, M., & Ehin, P. (2015). *More Choice, Higher Turnout? The Impact of Consideration Set Size and Homogeneity on Political Participation*. *Journal of Elections, Public Opinion and Parties*, 1-18

Wessels, & Schmitt. (2008). *Meaningful choices, political supply, and institutional effectiveness*. *Electoral Studies*, 27(1), 19-30.

Wolinetz, SB. (2006). *Party system institutionalization: Bringing the system back in*. Annual Meeting of the Canadian Political Science Association. Saskatoon, 1–21

8 Appendix

Appendix 1 Analyserad datamängd

Appendix 2 Korrelationstabell, alla variabler

Appendix 3 Regressionsanalyser med en kontrollvariabel i taget

Appendix 4 Regressionsanalys under kontroll för belgiska val

Appendix 5 Regressionsanalys under kontroll för extremvärden på Δ_{turnout}

Appendix 6 Regressionsanalys under kontroll för valtrötthet och takeffekter

Appendix 7 Regressionsanalys under kontroll för extrema länder

Appendix 8 Regressionsanalys under kontroll för extremvärden på Δ_{turnout} , valtrötthet och takeffekter

Appendix 9 Regressionsanalys under kontroll för extrema länder, extrema värden på Δ_{turnout} , valtrötthet och takeffekter

Appendix 10 Regressionsanalys av nya partiers effekt i nästkommande val

ID	Country	Election year	Turnout (%)	Δturnout	New Green Party	New Nat Party	NewOtherParty	MP-polariz	Fraction EffNs	Disproportion	Compuls V	New Party All	New nat/green
101	Belgium	1985	93.6	-0.9	0	0	0	5.9	7.62	4.17	1	0	0
102	Belgium	1987	94.1	0.5	0	0	0	4.4	7	3.31	1	0	0
103	Belgium	1991	92.7	-1.4	0	1	1	3.4	7.13	3.24	1	1	1
104	Belgium	1995	91.2	-1.5	0	0	0	1.7	8.41	3.49	1	0	0
105	Belgium	1999	90.6	-0.6	0	0	0	2.1	8.03	3.04	1	0	0
106	Belgium	2003	91.6	1	0	1	0	3	9.05	2.99	1	1	1
107	Belgium	2007	91.3	-0.3	0	0	1	3.1	7.03	5.16	1	1	0
108	Belgium	2010	89.3	-2	0	1	1	6.5	7.91	3.37	1	1	1
109	Belgium	2014	88.5	-0.8	0	0	1	7.2	8.42	3.77	1	1	0
201	Denmark	1984	88.4	0.6	0	0	0	8.9	5.47	1.57	0	0	0
202	Denmark	1987	86.7	-1.7	0	0	1	8.5	5.04	1.38	0	1	0
203	Denmark	1988	85.7	-1	0	0	0	7.7	5.31	2.11	0	0	0
204	Denmark	1990	82.9	-2.8	0	0	0	7.2	5.31	2.34	0	0	0
205	Denmark	1994	84.3	1.4	0	0	1	6.1	4.36	2.62	0	1	0
206	Denmark	1998	86	1.7	0	1	1	8.1	4.54	1.57	0	1	1
207	Denmark	2001	87.2	1.2	0	0	0	8.2	4.71	0.42	0	0	0
208	Denmark	2005	84.5	-2.7	0	0	0	7	4.48	1.58	0	0	0
209	Denmark	2007	86.5	2	0	0	1	8	4.89	1.76	0	1	0
210	Denmark	2011	87.7	1.2	0	0	0	5.1	5.33	0.72	0	0	0
211	Denmark	2015	85.8	-1.9	1	0	0	9.7	5.61	0.73	0	1	1
301	Finland	1983	75.7	0.4	1	0	0	7.8	5.21	2.68	0	1	1
302	Finland	1987	72.1	-3.6	0	0	1	10.7	5.14	2.19	0	1	0
303	Finland	1991	68.4	-3.7	0	0	0	7.2	4.93	4.98	0	0	0
304	Finland	1995	68.6	0.2	1	0	1	5.1	5.23	3.24	0	1	1
305	Finland	1999	65.3	-3.3	0	1	1	4.1	4.88	3.81	0	1	1
306	Finland	2003	66.7	1.4	0	0	0	6.7	5.15	3.24	0	0	0
307	Finland	2007	67.9	1.2	0	0	0	5.5	4.93	3.16	0	0	0
308	Finland	2011	70.4	2.5	0	0	0	3.5	5.13	3.2	0	0	0
309	Finland	2015	70.1	-0.3	0	0	0	5.8	5.83	2.95	0	0	0
401	France	1986	78.5	7.6	0	1	0	4.7	2.68	16.04	0	1	1
402	France	1988	66.2	-12.3	0	0	0	6.6	3.9	7.23	0	0	0
403	France	1993	68.9	2.7	0	0	0	5.9	3.07	11.84	0	0	0
404	France	1997	68	-0.9	1	1	1	7.7	2.86	25.25	0	1	1
405	France	2002	62.4	-5.6	0	0	1	8.3	3.54	17.69	0	1	0
406	France	2007	60.2	-2.2	0	0	0	4.3	2.26	21.95	0	0	0

ID	Country	Election year	Turnout (%)	Δturnout	New Green Party	New Nat Party	NewOtherParty	MP-polariz	Fraction EffNs	Disproportion	Compuls V	New Party All	New nat/green
407	France	2012	57.2	-3	0	0	1	7.6	2.49	13.58	0	1	0
408	France	2017	48.7	-8.5	0	1	1	5.5	2.83	17.66	0	1	1
501	Greece	1985	79.1	0.5	0	0	0	51.539	2.09	8.4	1	0	0
502	Greece	1989	79.9	0.8	0	0	1	32.304	2.15	7.08	1	1	0
503	Greece	1989	84.5	4.6	0	0	0	65.659	2.4	4.37	1	0	0
504	Greece	1990	84.4	-0.1	0	0	0	42.594	2.32	3.94	1	0	0
505	Greece	1993	83	-1.4	0	0	1	59.648	2.37	3.97	1	1	0
506	Greece	1996	76.3	-6.7	0	0	1	54.161	2.17	7.57	1	1	0
507	Greece	2000	75	-1.3	0	0	0	36.425	2.36	9.45	1	0	0
508	Greece	2004	76.6	1.6	0	0	0	29.215	2.21	6.78	0	0	0
509	Greece	2007	74.1	-2.5	0	1	0	29.246	2.19	7.37	0	1	1
510	Greece	2009	70.9	-3.2	0	0	0	62.364	2.62	6.99	0	0	0
511	Greece	2012	65.1	-5.8	0	1	1	49.159	2.59	7.29	0	1	1
512	Greece	2012	62.5	-2.6	0	0	0	73.728	4.83	7.29	0	0	0
513	Greece	2015	63.9	1.4	0	0	1	63.904	3.76	9.96	0	1	0
514	Greece	2015	56.6	-7.3	0	0	1	87.876	3.09	9.98	0	1	0
601	Ireland	1982	73.8	-2.9	0	0	0	44.83	2.62	2.73	0	0	0
602	Ireland	1982	72.9	-0.9	0	0	0	51.54	2.53	1.69	0	0	0
603	Ireland	1987	73.4	0.5	0	0	1	56.149	2.52	2.74	0	1	0
604	Ireland	1989	68.5	-4.9	0	0	0	35.896	2.89	5.14	0	0	0
605	Ireland	1992	68.5	0	0	0	1	29.44	2.94	3.85	0	1	0
606	Ireland	1997	66.1	-2.4	0	0	1	45.989	346	3.1	0	1	0
607	Ireland	2002	62.6	-3.5	0	0	0	45.753	3	6.55	0	0	0
608	Ireland	2007	67	4.4	0	0	0	24.239	3.38	6.62	0	0	0
609	Ireland	2011	70	3	0	0	1	13.267	3.03	5.85	0	1	0
610	Ireland	2016	65.2	-4.8	1	0	1	33.842	3.52	8.69	0	1	1
701	Italy	1983	89	-1.4	0	1	0	46.942	3.47	2.69	0	1	1
702	Italy	1987	88.9	-0.1	1	1	0	53.735	4.02	2.57	0	1	1
703	Italy	1992	87.4	-1.5	0	0	1	76.546	4.07	2.52	0	1	0
704	Italy	1994	86.1	-1.3	0	1	1	63.432	5.71	2.51	0	1	1
705	Italy	1996	82.7	-3.4	0	0	1	71.579	7.67	7.81	0	1	0
706	Italy	2001	81.3	-1.4	0	0	1	86.253	6.09	6.91	0	1	0
707	Italy	2006	83.6	2.3	0	0	1	51.059	5.3	10.22	0	1	0
708	Italy	2008	80.5	-3.1	0	0	1	65.9	5.06	3.61	0	1	0
709	Italy	2013	75.2	-5.3	0	1	1	26.689	3.07	5.73	0	1	1

ID	Country	Election year	Turnout (%)	Δturnout	New Green Party	New Nat Party	NewOtherParty	MP-polariz	Fraction EffNs	Disproportion	Compuls V	New Party All	New nat/green
801	Netherlands	1982	81	-6	0	0	0	3.6	4.29	1.3	0	0	0
802	Netherlands	1986	85.8	4.8	0	0	0	4.1	4.01	1.16	0	0	0
803	Netherlands	1989	80.3	-5.5	0	0	1	5.5	3.49	1.67	0	1	0
804	Netherlands	1994	78.7	-1.6	0	0	1	5.4	3.75	0.9	0	1	0
805	Netherlands	1998	73.3	-5.4	0	0	0	4.7	5.42	1.08	0	0	0
806	Netherlands	2002	79	5.7	0	1	0	4.9	4.81	1.28	0	1	1
807	Netherlands	2003	79.9	0.9	0	0	0	3.7	5.79	0.88	0	0	0
808	Netherlands	2006	80.4	0.5	1	1	0	4.9	4.74	1.05	0	1	1
809	Netherlands	2010	74.7	-5.7	0	0	0	5.1	5.54	1.03	0	0	0
810	Netherlands	2012	74.3	-0.4	0	0	1	3.6	6.74	0.81	0	1	0
811	Netherlands	2017	81.4	7.1	0	1	1	4.3	5.7	0.99	0	1	1
901	Luxembourg	1984	88.8	-0.1	1	0	0	6.4	3.46	5.17	0	1	1
902	Luxembourg	1989	87.4	-1.4	0	0	1	2.9	3.23	2.99	0	1	0
903	Luxembourg	1994	88.3	0.9	0	0	0	4.6	3.77	5.03	0	0	0
904	Luxembourg	1999	86.5	-1.8	0	0	1	3.6	3.9	4.67	0	1	0
905	Luxembourg	2004	91.7	5.2	0	0	0	2.2	4.34	3.22	0	0	0
906	Luxembourg	2009	85.2	-6.5	0	0	0	2.8	3.81	3.36	0	0	0
907	Luxembourg	2013	91.4	6.2	0	0	0	4.4	3.63	4.22	0	0	0
1001	Portugal	1983	78.6	-6.9	0	0	0	40.433	2.5	3.93	0	0	0
1002	Portugal	1985	75.4	-3.2	0	0	1	59.364	3.34	3.04	0	1	0
1003	Portugal	1987	72.6	-2.8	0	0	0	61.353	4.19	3.63	0	0	0
1004	Portugal	1991	68.2	-4.4	0	0	1	76.599	2.37	6.12	0	1	0
1005	Portugal	1995	66.3	-1.9	0	0	0	14.016	2.23	6.09	0	0	0
1006	Portugal	1999	61.1	-5.2	0	0	1	23.506	2.55	4.6	0	1	0
1007	Portugal	2002	62.8	1.7	0	0	0	29.682	2.61	4.9	0	0	0
1008	Portugal	2005	65	2.2	0	0	0	36.445	2.5	4.64	0	0	0
1009	Portugal	2009	59.7	-5.3	0	0	0	38.244	2.56	5.75	0	0	0
1010	Portugal	2011	58.1	-1.6	0	0	0	37.61	3.13	5.63	0	0	0
1011	Portugal	2015	55.9	-2.2	1	0	0	58.637	2.93	5.68	0	1	1
1101	Spain	1982	79.9	11.6	0	0	1	37.616	2.81	10.56	0	1	0
1102	Spain	1986	70.5	-9.4	0	0	1	44.665	2.34	8.02	0	1	0
1103	Spain	1989	69.7	-0.8	0	0	1	38.479	2.68	7.19	0	1	0
1104	Spain	1993	76.4	6.7	0	0	0	36.929	2.85	9.35	0	0	0
1105	Spain	1996	77.4	1	0	0	0	35.049	2.67	7.08	0	0	0
1106	Spain	2000	68.7	-8.7	0	0	0	36.356	2.72	5.36	0	0	0

ID	Country	Election year	Turnout (%)	Δturnout	New Green Party	New Nat Party	NewOtherParty	MP-polariz	Fraction EffNs	Disproportion	Compuls V	New Party All	New nat/green
1107	Spain	2004	75.7	7	0	0	0	30.796	2.48	6.1	0	0	0
1108	Spain	2008	73.8	-1.9	0	0	1	26.906	2.53	4.25	0	1	0
1109	Spain	2011	68.9	-4.9	0	0	1	24.093	2.36	4.49	0	1	0
1110	Spain	2015	69.7	0.8	0	0	1	33.407	2.6	6.93	0	1	0
1111	Spain	2016	66.5	-3.2	0	0	0	46.56	4.53	6.07	0	0	0
1201	UK	1983	72.7	-3.3	0	0	0	51	2.15	11.58	0	0	0
1202	UK	1987	75.3	2.6	0	0	0	68.2	2.09	17.45	0	0	0
1203	UK	1992	77.7	2.4	0	0	0	44.015	2.17	14.95	0	0	0
1204	UK	1997	71.4	-6.3	0	0	0	58.3	2.27	13.55	0	0	0
1205	UK	2001	59.4	-12	0	0	1	33.745	2.13	16.51	0	1	0
1206	UK	2005	61.4	2	0	0	1	47.655	2.17	17.76	0	1	0
1207	UK	2010	65.1	3.7	1	0	1	17.625	2.46	16.73	0	1	1
1208	UK	2015	66.1	1	0	1	0	19.04	2.57	15.1	0	1	1
1209	UK	2017	68.7	2.6	0	0	0	45.677	2.53	15.02	0	0	0
1301	Sweden	1982	91.5	0.8	0	0	0	7	3.48	1.27	0	0	0
1302	Sweden	1985	89.9	-1.6	0	0	0	6.4	3.13	2.4	0	0	0
1303	Sweden	1988	86	-3.9	1	0	0	9.6	3.39	1.35	0	1	1
1304	Sweden	1991	86.7	0.7	0	0	1	7.4	3.67	2.45	0	1	0
1305	Sweden	1994	86.8	0.1	0	0	0	8.5	4.19	2.86	0	0	0
1306	Sweden	1998	81.4	-5.4	0	0	0	6.7	3.5	1.18	0	0	0
1307	Sweden	2002	80.1	-1.3	0	0	0	7.3	4.29	0.97	0	0	0
1308	Sweden	2006	82	1.9	0	0	0	7.1	4.23	1.52	0	0	0
1309	Sweden	2010	84.6	2.6	0	1	0	5	4.15	3.02	0	1	1
1310	Sweden	2014	85.8	1.2	0	0	0	4.7	4.54	1.25	0	0	0
1401	Germany	1983	89.1	0.5	1	0	0	41.563	2.96	1.41	0	1	1
1402	Germany	1987	84.3	-4.8	0	0	0	54.317	3.16	0.5	0	0	0
1403	Germany	1990	77.8	-6.5	0	0	1	34.187	3.47	0.76	0	1	0
1404	Germany	1994	79	1.2	0	0	0	33.647	3.17	4.63	0	0	0
1405	Germany	1998	82.2	3.2	0	0	0	54.84	3.45	2.22	0	0	0
1406	Germany	2002	79.1	-3.1	0	0	0	51.684	3.31	3.15	0	0	0
1407	Germany	2005	77.7	-1.4	0	0	0	42.087	3.38	4.61	0	0	0
1408	Germany	2009	70.8	-6.9	0	0	0	56.85	4.05	2.16	0	0	0
1409	Germany	2013	71.5	0.7	0	0	0	33.243	4.83	3.4	0	0	0
1410	Germany	2017	76.2	4.7	0	1	0	48.583	3.51	7.83	0	1	1
1501	Austria	1983	92.6	0.4	0	0	0	13.6	2.22	0.93	0	0	0

ID	Country	Election year	Turnout (%)	Δ turnout	New Green Party	New Nat Party	NewOtherParty	MP-polariz	Fraction EffNs	Disproportion	Compuls V	New Party All	New nat/green
1502	Austria	1986	90.5	-2.1	1	0	0	36.3	2.26	2.44	0	1	1
1503	Austria	1990	86.1	-4.4	0	0	0	44.3	2.63	0.93	0	0	0
1504	Austria	1994	81.9	-4.2	0	0	1	27.3	2.99	2.07	0	1	0
1505	Austria	1995	86	4.1	0	0	0	58.844	3.73	1.03	0	0	0
1506	Austria	1999	80.4	-5.6	0	0	0	45.048	3.49	1.03	0	0	0
1507	Austria	2002	84.3	3.9	0	0	0	39.741	3.41	3.53	0	0	0
1508	Austria	2006	78.5	-5.8	0	1	0	10.563	2.88	1.33	0	1	1
1509	Austria	2008	78.8	0.3	0	0	0	17.097	3.38	2.8	0	0	0
1510	Austria	2013	74.9	-3.9	0	0	1	16.724	4.24	2.92	0	1	0
1511	Austria	2017	80	5.1	1	0	0		4.59	3.31	0	1	1

		ElectionYear	Δ_{turnout}	NewGreenParty	NewNatParty	NewOtherParty	MPpolariz	FractionEffNs	Disprop	CompulsV	NewPartyAll	NewNatGreen
ElectionYear	Pearson Correlation	1	0.049	-0.012	,161*	0.09	-0.061	-0.009	0.159	-0.108	0.1	0.139
	Sig. (2-tailed)		0.55	0.885	0.049	0.271	0.462	0.914	0.053	0.19	0.225	0.089
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150
Δ_{turnout}	Pearson Correlation	0.049	1	0.053	0.077	-,168*	-0.13	-0.025	-0.002	0.039	-0.061	0.092
	Sig. (2-tailed)	0.55		0.517	0.348	0.04	0.114	0.765	0.977	0.632	0.455	0.262
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150
NewGreenParty	Pearson Correlation	-0.012	0.053	1	0.069	-0.054	-0.063	-0.027	0.036	-0.111	,325**	,616**
	Sig. (2-tailed)	0.885	0.517		0.404	0.512	0.444	0.743	0.662	0.177	0	0
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150
NewNatParty	Pearson Correlation	,161*	0.077	0.069	1	0.092	-0.137	-0.026	0.096	0.047	,409**	,775**
	Sig. (2-tailed)	0.049	0.348	0.404		0.264	0.096	0.752	0.243	0.565	0	0
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150
NewOtherParty	Pearson Correlation	0.09	-,168*	-0.054	0.092	1	0.09	0.11	,165*	0.051	,771**	0.043
	Sig. (2-tailed)	0.271	0.04	0.512	0.264		0.274	0.182	0.044	0.537	0	0.603
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150
MPpolariz	Pearson Correlation	-0.061	-0.13	-0.063	-0.137	0.09	1	0.048	,188*	-0.053	0.035	-0.15
	Sig. (2-tailed)	0.462	0.114	0.444	0.096	0.274		0.563	0.022	0.524	0.674	0.068
	N	149	149	149	149	149	149	149	149	149	149	149
FractionEffNs	Pearson Correlation	-0.009	-0.025	-0.027	-0.026	0.11	0.048	1	-0.058	-0.009	0.085	-0.037
	Sig. (2-tailed)	0.914	0.765	0.743	0.752	0.182	0.563		0.48	0.911	0.299	0.651
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150
		ElectionYear	Δ_{turnout}	NewGreenParty	NewNatParty	NewOtherParty	MPpolariz	FractionEffNs	Disprop	CompulsV	NewPartyAll	NewNatGreen
Disprop	Pearson	0.159	-0.002	0.036	0.096	,165*	,188*	-0.058	1	-0.028	0.116	0.06

		Correlation											
		Sig. (2-tailed)											
		0.053	0.977	0.662	0.243	0.044	0.022	0.48		0.73	0.159	0.463	
N		150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150	
CompulsV	Pearson Correlation	-0.108	0.039	-0.111	0.047	0.051	-0.053	-0.009	-0.028	1	0.005	-0.022	
	Sig. (2-tailed)	0.19	0.632	0.177	0.565	0.537	0.524	0.911	0.73		0.955	0.791	
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150	
NewPartyAll	Pearson Correlation	0.1	-0.061	,325**	,409**	,771**		0.035	0.085	0.116	0.005	1	,528**
	Sig. (2-tailed)	0.225	0.455	0	0	0	0.674	0.299	0.159	0.955			0
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150	150
NewNatGreen	Pearson Correlation	0.139	0.092	,616**	,775**		0.043	-0.15	-0.037	0.06	-0.022	,528**	1
	Sig. (2-tailed)	0.089	0.262	0	0	0.603	0.068	0.651	0.463	0.791	0		
	N	150	150	150	150	150	149	150	150	150	150	150	150

Kommentarer: * Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

New Party avser inträde i parlamentet efter val.

Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Regressionsanalyser av modell 1-3 under kontroll för en kontrollvariabel i taget.

	Model 1A		Model 1B		Model 1C		Model 1D		Model 1E		Model 2A		Model 2B	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0,019	0,03									0,02	0,03		
NewGreenParty	0,509	1,074	0,016	1,103	0,496	1,075	0,488	1,076	0,569	1,081				
NewNatParty	0,908	0,914	0,898	0,906	0,997	0,904	0,983	0,907	0,97	0,904				
NewOtherParty	-1,414	0,651	-1,256	0,648	-1,38	0,654	-1,404	0,659	-1,398	0,65				
FractionEffNs					0	0,011								
Disprop							0,014	0,068						
MPPolariz	-		-0,017	0,014									-0,021	0,014
CompulsV									0,607	1,016				
New Party All	-	-			-	-					-0,513	0,632	-0,524	0,623
New Nat Green	-	-	-	-										
Intercept														
N	150		150		150		150		150		150		150	
R2	0,041		0,046		0,038		0,039		0,041		0,007		0,022	

Kommentarer: Regressionsanalyser med en kontrollvariabel i taget. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$). Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

	Model 2C		Model 2D		Model 2E		Model 3A		Model 3B		Model 3C		Model 3D		Model 3E	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ectionYear							0,013	0,03								
ewGreenParty																
ewNatParty																
ewOtherParty																
actionEffNs	-0,003	0,011											-0,003	0,011		
sprop			0,004	0,068					-0,007	0,068						
Ppolariz	-										-0,02	0,014				
mpulsV					0,492	1,019									0,513	1,017
ew Party All	-0,458	0,632	-0,475	0,634	-0,472	0,629							-			
ew Nat Green	-	-	-	-			0,812	0,865	0,768	0,774	0,512	0,777	0,853	0,767	0,869	0,766
tercept																
	150		150		150		150	150			150		150		150	
?	0,004		0,004		0,005		0,01		0,009		0,02		0,009		0,01	

Kommentarer: Regressionsanalyser med en kontrollvariabel i taget. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$). Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Multipel regression med alternativ datamängd.

	Model 1		Model 2		Model 3	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0.011	0.033	0.013	0.033	0.01	0.033
NewGreenParty	0.057	1.165	-	-	-	-
NewNatParty	0.943	1.029	-	-	-	-
NewOtherParty	-1.343	0.712	-	-	-	-
FractionEffNs	0.001	0.012	-0.001	0.012	-0.002	0.012
Disprop	0.029	0.073	0.023	0.073	0.011	0.073
MPPolariz	-0.021	0.015	-0.024	0.015	-0.023	0.016
CompulsV	0.001	0.012	1.168	1.591	1.295	1.597
New Party All	-	-	-0.571	0.679	-	-
New Nat Green	-	-	-	-	0.595	0.858
Intercept						
N	141		141		141	
R2	0,053		0,027		0,025	

Kommentarer: Regressionsanalys med alternativ datamängd där belgiska val är borttagna. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$). Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Multipel regression med alternativ datamängd.

	Model 1		Model 2		Model 3	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0.01	0,028	0,008	0,028	0,004	0,028
NewGreenParty	-0,097	0,98	-	-	-	-
NewNatParty	0.662	0,833	-	-	-	-
NewOtherParty	-1,732	0,593	-	-	-	-
FractionEffNs	0,001	0.01	-0,001	0,01	-0,002	0,01
Disprop	0,08	0,063	0,071	0,064	0,059	0,064
MPpolariz	-0.022	0.013	-0,026	0,013	-0,025	0,013
CompulsV	0.505	0.895	0,393	0,897	0,364	0,905
New Party All	-	-	-0,948	0,568	-	-
New Nat Green	-	-	-	-	0,345	0,713
Intercept						
N	144		144		144	
R2	0,096		0,055		0,037	

Kommentarer: Regressionsanalys med alternativ datamängd där val kopplade till extremvärden på $\Delta_{turnout}$ är borttagna. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$). Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Multipel regression med alternativ datamängd.

	Model 1		Model 2		Model 3	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0,017	0,033	0,018	0,032	0,014	0,032
NewGreenParty	0,134	1,186	-	-	-	-
NewNatParty	0,768	0,964	-	-	-	-
NewOtherParty	-1,211	0,69	-	-	-	-
FractionEffNs	0	0,011	-0,001	0,011	-0,002	0,011
Disprop	0,035	0,072	0,029	0,071	0,02	0,071
MPPolariz	-0,018	0,016	-0,021	0,015	-0,02	0,016
CompulsV	0,218	1,103	0,12	1,1	0,143	1,101
New Party All	-	-	-0,432	0,661	-	-
New Nat Green	-	-	-	-	0,535	0,828
Intercept						
N	143		143		143	
R2	0,045		0,022		0,022	

Kommentarer: Regressionsanalys med alternativ datamängd där val kopplade till valtrötthet och takeffekter är borttagna. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$). Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Multipel regression med alternativ datamängd.

	Model 1		Model 2		Model 3	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0,01	0,037	0,019	0,036	0,016	0,036
NewGreenParty	-0,267	1,314	-	-	-	-
NewNatParty	1,06	1,305	-	-	-	-
NewOtherParty	-1,267	0,803	-	-	-	-
FractionEffNs	0,002	0,012	0,001	0,012	-0,001	0,012
Disprop	0,166	0,107	0,158	0,106	0,137	0,106
MPPolariz	-0,043	0,021	-0,046	0,021	-0,041	0,021
CompulsV	1,327	1,62	1,231	1,613	1,211	1,623
New Party All	-	-	-0,867	0,757	-	-
New Nat Green	-	-	-	-	0,416	1
Intercept						
N	113		113		113	
R2	0,074		0,057		0,047	

Kommentarer: Regressionsanalys med alternativ datamängd där val med extrema länder är bortplockade. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$).

Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Multipel regression med alternativ datamängd.

	Model 1		Model 2		Model 3	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0,028	0,029	0,029	0,029	0,024	0,029
NewGreenParty	0,141	1,018	-	-	-	-
NewNatParty	0,237	0,871	-	-	-	-
NewOtherParty	-1,505	0,603	-	-	-	-
FractionEffNs	0,001	0,01	-0,001	0,01	-0,002	0,01
Disprop	0,049	0,065	0,037	0,065	0,03	0,066
Mppolariz	-0,018	0,013	-0,02	0,013	-0,021	0,014
CompulsV	0,231	0,943	0,12	0,94	0,088	0,95
New Party All	-	-	-0,946	0,576	-	-
New Nat Green	-	-	-	-	0,133	0,738
Intercept						
N	136		136		136	
R2	0,075		0,049		0,029	

Kommentarer: Regressionsanalys med alternativ datamängd där val kopplade till extremvärden på $\Delta_{turnout}$, valtrötthet och takeffekt är borttagna. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$). Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Multipel regression med alternativ datamängd.

	Model 1		Model 2		Model 3	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0,027	0,037	0,03	0,035	0,028	0,036
NewGreenParty	-0,085	1,256	-	-	-	-
NewNatParty	0,164	1,222	-	-	-	-
NewOtherParty	-1,548	0,766	-	-	-	-
FractionEffNs	0,001	0,011	0,0001	0,011	-0,002	0,011
Disprop	0,153	0,1	0,146	0,1	0,127	0,101
MPPolariz	-0,034	0,022	-0,036	0,021	-0,031	0,022
CompulsV	0,314	1,585	0,142	1,577	-0,022	1,594
New Party All	-	-	-1,063	0,721	-	-
New Nat Green	-	-	-	-	0,007	0,958
Intercept						
N	103		103		103	
R2	0,082		0,062		0,041	

Kommentarer: Regressionsanalys med alternativ datamängd där val kopplade till extrema länder, extremvärden på $\Delta_{turnout}$, valtrötthet och takeffekter är borttagna. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$). Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.

Nya partiers effekt på valdeltagande i EU-15 1982-2017. Multipel regression med alternativ datamängd.

	Model 1		Model 2		Model 3	
	B	Std. Error	B	Std. Error	B	Std. Error
ElectionYear	0,036	0,036	0,041	0,035	0,041	0,035
NewGreenParty	-1,539	1,274	-	-	-	-
NewNatParty	-0,599	0,999	-	-	-	-
NewOtherParty	0,049	0,697	-	-	-	-
FractionEffNs	-0,003	0,011	-0,002	0,011	-0,003	0,011
Disprop	-0,05	0,073	-0,045	0,072	-0,052	0,072
MPPolariz	-0,018	0,015	-0,016	0,014	-0,017	0,014
CompulsV	0,549	1,086	0,666	1,067	0,677	1,063
New Party All	-	-	-0,374	0,656	-	-
New Nat Green	-	-	-	-	-0,922	0,841
Intercept						
N	135		135		135	
R2	0,047		0,033		0,04	

Kommentarer: Regressionsanalys med alternativ datamängd där partiers parlamentsinträde mäts ett val i efterhand. Beroende variabel är förändring i valdeltagande från föregående val ($\Delta_{turnout}$). Nytt parti avser inträde i parlamentet efter valet. Kontrollvariabler avser förhållanden vid föregående val.